

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
1126 Budapest, Riadó u. 5.
Tel.: 06-1/882-8594
Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Iktatószám: D.389/18/2024.

A tanács tagjai: Dr. Kriston Kinga közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Söpkéz Gusztávné közbeszerzési biztos és Dr. Petró Szilvia közbeszerzési biztos

A hivatalbóli kezdeményező: Közbeszerzési Hatóság Elnöke
(Budapest, Riadó u. 5.)

A hivatalbóli kezdeményező képviselője: Dr. Fabó László állami közbeszerzési szaktanácsadó

Az ajánlatkérő: Szent István Király Múzeum
(Székesfehérvár, Fő u. 6.)

Az ajánlatkérő képviselője: Dr. Kulák Andrea kamarai jogtanácsos

A kérelmezett: HUNGART Logistic Nemzetközi
Szállítmányozó Kft.
(Érd, Szajkó u. 6.)

A kérelmezett képviselője: Szigeti-Szabó és Társai Ügyvédi Iroda, Dr.
Szigeti-Szabó Andrea ügyvéd
(Budapest, Hegedűs Gyula u. 7. fsz. 4.)

A közbeszerzés tárgya és értéke: „Királyok és Szentek kiállítás – szállítmányozás”,
274.524.823.-Ft

Az eljárás EKR azonosítószáma: EKR001439102021

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T - o t.

A Döntőbizottság megállapítja a hivatalbóli kezdeményezés első eleme tekintetében, hogy az ajánlatkérő megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. (a továbbiakban: Kbt.) 58. § (2) bekezdésének első és második mondatára tekintettel a Kbt. 28. § (1) bekezdésének első mondatát.

A Döntőbizottság megállapítja a hivatalbóli kezdeményezés második és harmadik eleme tekintetében, hogy az ajánlatkérő és a kérelmezett megsértette a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontját.

A Döntőbizottság megállapítja a hivatalbóli kezdeményezés negyedik eleme tekintetében, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 141. § (8) bekezdését.

A Döntőbizottság megállapítja a hivatalbóli kezdeményezés ötödik eleme tekintetében, hogy a kérelmezett megsértette a Kbt. 138. § (3) bekezdésének második mondatát.

A Döntőbizottság egyebekben a jogsértés hiányát állapítja meg.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben 500.000.-Ft, azaz ötszázezer forint bírságot szab ki a Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja alapján.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben további 500.000.-Ft, azaz ötszázezer forint bírságot szab ki a Kbt. 165. § (6) bekezdés e) pontja alapján.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben további 500.000.-Ft, azaz ötszázezer forint bírságot szab ki a Kbt. 165. § (6) bekezdés a) pontja alapján.

A Döntőbizottság megállapítja a Kbt. 165. § (2) bekezdés g) pontjára tekintettel a Kbt. 137. § (1) bekezdés a) pontja alapján, hogy a 2022. június 15-ei szerződésmódosítás semmis.

A Döntőbizottság megállapítja továbbá, hogy a 2022. június 15-ei szerződésmódosítás tekintetében az eredeti állapot nem állítható helyre.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben további 500.000.-Ft, azaz ötszázezer forint bírságot szab ki a Kbt. 165. § (7b) bekezdése alapján.

A Döntőbizottság a kérelmezettel szemben 1.000.000.-Ft, azaz egymillió forint bírságot szab ki a Kbt. 165. § (6) bekezdés e) pontja alapján.

A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt és a kérelmezettet, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbizottsági Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz lehet elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

INDOKOLÁS

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. A „Királyok és szentek. Az Árpádok kora” című kiállítás megvalósítása érdekében az ajánlatkérő, a Magyarságkutató Intézet és a Magyar Nemzeti Múzeum 2021. március 11-én megállapodást kötött, amelynek 1. számú mellékletét képező előzetes ütemterve a kölcsönzési feladatok tekintetében az alábbiakat tartalmazta:

- a kölcsönzés ügyintézését 2021. február – 2021. november közötti időszakban a Magyar Nemzeti Múzeum végzi;

- a külföldi kölcsönzéssel kapcsolatos közbeszerzési eljárást 2021. augusztus – 2021. december közötti időszakban az Ajánlatkérő folytatja le;
- a műtárgyszállítással kapcsolatos feladatokat 2022. február – 2022. március közötti időszakban a Magyar Nemzeti Múzeum és a Szent István Király Múzeum együttesen intézi.

2. Az ajánlatkérő és a Museum of Vojvodina 2021. november 24-én kötött műtárgy haszonkölcsön szerződést.

A műtárgy haszonkölcsön szerződés §1. (1) pontja szerint a Museum of Vojvodina arra vállalt kötelezettséget, hogy az ajánlatkérőnek műtárgyakat ad haszonkölcsönbe 2022. március 1-jétől 2022. június 30-áig.

3. Az ajánlatkérő 2021. december 11-én a Kbt. Második Része szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított EKR000848172021 számon.

4. Az eljárást megindító felhívás (a továbbiakban: felhívás) II.1.6) pontjában az ajánlatkérő a részajánlat tételére nem adott lehetőséget.

5. A felhívás II.2.3) pontja szerint a teljesítés fő helyszíne: Szent István Király Múzeum (8000, Székesfehérvár Fő utca 6.) és a műszaki dokumentációban ismertetett helyszínek.

6. A felhívás II.2.4) pontjában az ajánlatkérő a közbeszerzés tárgyának az alábbi ismertetését adta meg:

„A Szent István Király Múzeumban (8000, Székesfehérvár Fő utca 6.) megrendezésre kerülő „Királyok és szentek. Az Árpádok kora.” című kiállítás műtárgy szállítványozási feladatainak ellátása a műszaki leírásban részletezettek szerint.

A 2022. március 15. - 2022. június 15. közötti időszakban megrendezésre kerülő kiállítás műtárgyainak szállítási feladatainak ellátása során a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott összesen: 41 db műtárgy (csoport) – valamint +2 db opciós műtárgy(csoport) – műtárgyainak szállítása a műtárgylistában feltüntetett helyszínekről Székesfehérvárra, majd Székesfehérvárról a műtárgylistában megjelölt helyszínekre vissza.

A műtárgyak szállítási és visszaszállítási helyszínei (részletezve a műszaki dokumentációban): Németország, Románia, Svájc, Szlovákia, Ausztria, Szerbia, Egyesült Királyság, Franciaország, Csehország, Vatikán, Olaszország, Horvátország, Oroszország

A szállított műtárgyak jellemző mennyiségi adata:

- 41 db műtárgy (csoport) + 2 db opciós műtárgy (csoport)
- összbiztosítási összeg - az opcióval: cca. 31,5 milliárd Forint (cca. 85,6 millió Euró).
- legmagasabb egyedi biztosítási értékű műtárgy: cca. 23,7 milliárd Forint (cca. 64,4 millió Euró).

A nyertes ajánlattevő főbb feladatai:

- közúti fuvarozás
- légi fuvarozás
- műtárgyak biztonságos és sérülésmentes szállításához szükséges bérládák, csomagolóanyag és csomagolási munka biztosítása, figyelemmel az akklimatizációra is
- fuvarszközre a műtárgyak felrakása és a lerakódás (nyertes ajánlattevő feladata mind a Szent István Király Múzeumban, mind a kölcsönadó intézményeknél az épülettől a fuvarszközig és a fuvarszköztől az épületig a ládák mozgatása, valamint az épületen belüli mozgatás is),
- a kiállítási tárgyaknak szakszerű ki- és becsomagolása,
- a teljes körű vámügyintézés (szükség esetén vámgarancia is),
- a műtárgyak biztonsági őrzése a dokumentáció szerint,

- a műtárgyakkal kapcsolatos biztosítási mellékügyletek intézése a dokumentáció szerint,
- a műtárgyakkal kapcsolatos kurír ügyletek menedzselése.

A 2 db külföldi opcionális tétel (Bukarest és Maastricht) műtárgyaira vonatkozik a műtárgylista elvárásai szerint.

Fentiekén túlmenően opciós feladatként meghatározásra került 36 hazai műtárgy biztosításával kapcsolatos feladatainak ellátása a műszaki leírásban részletezettek szerint, a belföldi opciós tételek megvalósítására 12 millió HUF keretösszeg áll rendelkezésre.

A részletes feladatokat a közbeszerzési dokumentum műszaki leírása tartalmazza.

Opcionálisan: 3. országból érkező tárgyakkal kapcsolatos ÁFA fizetési garancia biztosítása (az EU-n kívüli országok műtárgyaival kapcsolatban, a műtárgylista elvárásai szerint).”

7. A felhívás II.2.7) pontja alapján a teljesítés kezdő időpontja 2022. február 1-je, a befejező időpontja pedig 2022. július 15-e. A szerződés nem hosszabbítható meg.

8. A felhívás II.2.13) pontjában az ajánlatkérő közölte, hogy a szerződés nem kapcsolatos Európai Unió alapokból finanszírozott programmal.

9. A felhívás II.2.14) pontjában az ajánlatkérő közölte a II.2.7. pontját kiegészítve az alábbi további információkat:

„Megrendelőhöz történő szállítás véghatárideje: 2022. március 05- előteljesítésre van mód.

Kölcsönadókhöz történő visszaszállítás véghatárideje 2022. július 15.

Eltérés a műszaki dokumentációban ismertetve.”

10. A felhívás III.2.2) pontja a szerződés teljesítésével kapcsolatos feltételek tekintetében az alábbiakat tartalmazza:

„[...]

B: Felelősségbiztosítás elvárásai: Ajánlatkérő előírja, hogy Vállalkozónak a szerződés aláírásakor igazolnia kell, hogy rendelkezik a szerződés tárgyát – nemzetközi műtárgyszállítás/műtárgyak szállítása és csomagolása Európán belül) képező munkákra (is) vonatkozó, az esetleges alvállalkozók szolgáltatására is kiterjedő érvényes és hatályos – legalább 150.000.000,-Ft/kár és 200.000.000,-Ft/év kártérítési limit összegű – tevékenységi és szolgáltatói felelősségbiztosítással (Európára kiterjesztve) és azt a szerződés teljesítésének végéig fenntartja.

C: Az ellenszolgáltatás teljesítésének feltételei: a Kbt. 135. § (1), (5), (6) és (10) bekezdései alapján, a Ptk. 6:130. § (1)–(2) bekezdéseire is figyelemmel. Az első részszámla a műtárgyak Megrendelő részére történő leszállítását, kiállítótérben történő elhelyezését követően nyújtható be, a második, harmadik és negyedik részszámla a Megrendelőnél teljesített múzeumi biztonsági szolgáltatás megvalósulását követően állítható ki havonta, a végszámla ellenértéke a műtárgyak Kölcsönadóknak történő visszaszállítását, elvárás szerinti visszahelyezését követően kerül átutalásra. [...]”.

11. Az ajánlatkérő közbeszerzési dokumentumként az ajánlattevők rendelkezésére bocsájtott egy műtárgylistát Excel formátumban, amelynek 15. sora „C” oszlopában kölcsönadóként szerepelt a Museum of Vojvodina, és a „Kiviteli engedélyeztetés intézésének szükségessége” tárgyú „P” oszlopában pedig az, hogy a „Museum of Vojvodina intézi, és csak aláírt szerződéssel lehetséges.”

12. Az ajánlattételi határidőre kizárólag a kérelmezett nyújtott be ajánlatot.

13. Az ajánlatkérő 2022. január 17-én küldte meg a kérelmezett részére az ajánlatok elbírálásáról szóló összegezést, amelynek V. szakasza szerint az eljárást eredményesnek nyilvánította.

Az összegezés V.2.7) pontja szerint a nyertes ajánlatot tevő a kérelmezett lett.

Az összegezés V.2.9) pontja szerint a kérelmezett a közbeszerzésnek a következő részéhez kíván igénybe venni alvállalkozót: helyi szolgáltatások az adott műtárgyak szerinti országokban.

Az összegezés VI.1.10) 2. pontjában kiegészített V.2.10) pontja szerint a kérelmezett az alábbi alvállalkozókat kívánna igénybe venni helyi szolgáltatások az adott műtárgyak szerinti országokban tevékenységre:

„Möbel-transport AG, Genuastr. 14. CH-4142 Münchenstein; IGS-HS Art Service, Jamnického 2, 841 05 Bratislava, Slovakia; Kunsttrans, Bertl-Hayde-Gasse 4., A-1110 Vienna; Kunsttrans Belgrade, Balkanska 32, 11000 Beograd, Srbija; Constantine, Constantine House, 20-26 Sandgate Street, London SE15 1LE, United Kingdom; Momart, Exchange Tower, 6th Floor, 2 Harbour Exchange Square, London E14 9GE, United Kingdom; Hasenkamp, Europaallee 16 -18 | 50226 Köln – Frechen, Germany; LP Art, 274 RUE DE ROSNY, 93100 PARIS – MONTREUIL, France; Khepri, Dvortsovaya emb. 30, Office 61, 190000 St. Petersburg, Russia; Apice, via Mutinelli, 23/1 , 30173 Mestre VE, Olaszország; KUNSTTRANS ZAGREB d.o.o., Zagreb, Prevoj 95.”

14. A közbeszerzési eljárás eredményeképpen az ajánlatkérő és a kérelmezett 2022. február 1-jén kötöttek szállítványozási szerződést (a továbbiakban: szállítványozási szerződés).

A szállítványozási szerződés III.2. pontja – többek között – az alábbi:

„Teljesítés határideje: 2022. július 15. napja. azzal, hogy a II/1. pontban megnevezett kiállítás időtartamára figyelemmel a műtárgyak III/1. pont szerinti helyszínre történő szállítását (beszállítás), majd Kölcsönadók részére történő visszaszállítását (visszaszállítás) az alábbi időtartamokban kell teljesíteni.

a) Beszállítás: 2022. február 01. - 2022. március 05.

b) Visszaszállítás: 2022. június 16. - 2022. július 15.

A műtárgyak biztonsági őrzését a III/1. pont szerinti helyszínen a Dokumentáció és az alábbiak szerint valósítja meg Szállítványozó:

- az időszaki kiállítás teljes időtartama alatt, a kiállítás építésétől, és a bontás befejezéséig, naponta, folyamatosan:

07.00 órától, másnap 07.00 óráig, 24 órás váltásban, 3 fő

- kiállítás nyitvatartási napokon:

07.00 órától 19.00 óráig, 12 órás szolgálatban, plusz 4 fő

- összesen tehát: 3 fő 24/48 szolgálati rendben, 4 fő nyitvatartási napokon 12 órás szolgálati rendben.”

A szállítványozási szerződés IV.1. pontja szerint a vállalkozási díj 210.111.913.-Ft + ÁFA.

A szállítványozási szerződés IV.5. pontja szerint a Megrendelő a szolgáltatások sikeres teljesítésétől számított 5 napon belül teljesítésigazolást állít ki a szállítványozó részére.

15. A szerződő felek a szállítványozási szerződéshez csatolták a kérelmezett 95591100004945800 számú általános felelősségbiztosítási kötvényét, amely szerint a kockázatviselés kezdete 2003. augusztus 13-a, a módosítás kezdete 2017. szeptember 1-je, a biztosítás határozatlan idejű és 200.000.000.-Ft/év, valamint 150.000.000.-Ft/kár limitet tartalmaz. A biztosított tevékenység: műtárgyak csomagolása és szállítása Európán belül. A felelősségbiztosítás hatálya kiterjed közreműködő személyekre (alvállalkozók vagy megbízottak) is.

16. A 2022 februárjától szeptemberéig tartó időszakra vonatkozóan készült jelenléti íveken a szervezeti egység megnevezése rovatban a Black Eyes Security & Service Kft. pecsétje található, amelyen a cégneve és a székhelye szerepel. Az első jelenléti ív 2022. február 22-étől 28-áig tartalmaz bejegyzést.

17. Az ajánlatkérő és a kérelmezett 2022. március 4-én, a Kbt. 141. § (2) bekezdése b) pontjának és (4) bekezdése c) pontjának a jogalapját megjelölve módosították – egyebek mellett – a szállítványozási szerződés III.2. a) pontját az alábbiak szerint:

„Teljesítés határideje: 2022. július 15. napja. azzal, hogy a II/1. pontban megnevezett kiállítás időtartamára figyelemmel a műtárgyak III/1. pont szerinti helyszínre történő szállítását (beszállítás), majd Kölcsönadók részére történő visszaszállítását (visszaszállítás) az alábbi időtartamokban kell teljesíteni.

a) Beszállítás: 2022. február 01. - 2022. március 17.”

„A műtárgyak biztonsági őrzését a III/1. pont szerinti helyszínen a Dokumentáció és az alábbiak szerint valósítja meg Szállítványozó:

- az időszaki kiállítás teljes időtartama alatt, a kiállítás építésétől, és a bontás befejezéséig, naponta, folyamatosan:

07.00 órától, másnap 07.00 óráig, 24 órás váltásban, 3 fő

- kiállítás nyitvatartási napokon:

07.00 órától 19.00 óráig, 12 órás szolgálatban, plusz 4 fő

- összesen tehát: 3 fő 24/48 szolgálati rendben, 4 fő nyitvatartási napokon 12 órás szolgálati rendben.

Szállítványozó a fegyveres személy- és vagyonőr által ellátott biztonsági őrzést 2022. március 21. napjától 2022. június 21. napjáig (3 hónap), a kiállítás helyszínén, naponta, folyamatosan 24 órában - 07.00 -órától másnap 07.00-ig -, 24 órás váltásban, 1 fő fegyveres Személy- és vagyonőr által ellátva valósítja meg.”

18. A szállítványozási szerződés 2022. március 4-ei módosításának 3., 4. és 5. pontjában a módosítás alábbi indoka szerepel:

„3. Szállítványozó a Szerződés teljesítése során írásban a szerződésmódosítást megalapozó körülményeket jelezte Megrendelőnek:

3.1. Museum of Vojvodina, Novi Sad esetében a kiviteli engedélyeztetés miatt a műtárgyak szállítása legkorábban csak március 16-án lehetséges.

4. A jelen szerződésmódosítás I.3.3.1 pontjában foglaltakra tekintettel Szállítványozó kezdeményezte a Szerződés III.2. a) pontjában meghatározott műtárgy beszállítási véghatáridő módosítását.

5. Felek rögzítik, hogy a Szerződés III.2. pontjában meghatározott határidő változását előidéző ok egyik Fél számára sem róható fel, így a beszállítási határidő meghosszabbítása jogszerű.”

19. A 2022. március 30-án közzétett, 2022/S 063-166866 iktatószámú, a szállítványozási szerződés 2022. március 4-ei módosításáról szóló tájékoztató VII.2.2) pontjában a módosítás okaként az alábbiak szerepeltek:

„Módosítási igény olyan körülmények miatt, amelyet a kellő gondossággal eljáró ajánlatkérő nem láthatott előre (a 2014/23/EU irányelv 43. cikke (1) bekezdésének c) pontja, a 2014/24/EU irányelv 72. cikke (1) bekezdésének c) pontja, a 2014/25/EU irányelv 89. cikke (1) bekezdésének c) pontja)

A módosítás szükségességét indokló körülmények ismertetése, és e körülmények előre nem látható jellegének magyarázata:

A Museum of Vojvodina, Novi Sad esetében a kiviteli engedélyeztetés miatt a műtárgyak szállítása legkorábban csak március 16-án lehetséges.”

20. A Magyar Nemzeti Múzeum 2022. május 3-án levelet küldött az ajánlatkérőnek, amelyben megerősítette, hogy a korábbi egyeztetésnek megfelelően támogatja a kiállítás nyitvatartásának meghosszabbítását 2022. augusztus 31-éig.

21. Az ajánlatkérő és a kérelmezett 2022. június 15-én, a Kbt. 141. § (4) bekezdése c) pontjának a jogalapját megjelölve, ismét módosították – egyebek mellett – a szállítmányozási szerződés III.2. b) pontját az alábbiak szerint:

„Teljesítés határideje: 2022. szeptember 15. napja, azzal, hogy a II/1. pontban megnevezett kiállítás időtartamára figyelemmel a műtárgyak III/1. pont szerinti helyszínre történő szállítását (beszállítás), majd Kölcsönadók részére történő visszaszállítását (visszaszállítás) az alábbi időtartamokban kell teljesíteni.

b) Visszaszállítás: 2022. szeptember 1. – 2022. szeptember 15.

„A műtárgyak biztonsági őrzését a III/1. pont szerinti helyszínen a Dokumentáció és az alábbiak szerint valósítja meg Szállítványozó:

- az időszaki kiállítás teljes időtartama alatt, a kiállítás építésétől, és a bontás befejezéséig, naponta, folyamatosan:

07.00 órától, másnap 07.00 óráig, 24 órás váltásban, 3 fő

- kiállítás nyitvatartási napokon:

07.00 órától 19.00 óráig, 12 órás szolgálatban, plusz 4 fő

- összesen tehát: 3 fő 24/48 szolgálati rendben, 4 fő nyitvatartási napokon 12 órás szolgálati rendben.

Szállítványozó a fegyveres személy- és vagyonőr által ellátott biztonsági őrzést 2022. március 21. napjától 2022. szeptember 15. napjáig (5,5 hónap), a kiállítás helyszínén, naponta, folyamatosan 24 órában – 7.00 órától másnap 07.00-ig-, 24 órás váltásban, 1 fő fegyveres Személy- és vagyonőr által ellátva valósítja meg.”

22. A 2022. június 15-ei módosításával a szállítványozási szerződés IV.1. pontjában szereplő vállalkozási díj 242.048.099.-Ft + ÁFA összeg lett.

23. A 2022. június 15-ei módosításával a szállítványozási szerződés IV.4. pontja az alábbiakkal egészült ki:

„A felek rögzítik, hogy Szállítványozó összesen 13 (tizenhárom) db részszámla és 1 (egy) db vég számla benyújtására jogosult a Megrendelő által kiállított teljesítésigazolás birtokában. (...)”

24. A szállítványozási szerződés 2022. június 15-ei módosításának 3., 4. és 5. pontjában a módosítás alábbi indoka szerepel:

„3. Felek rögzítik, hogy az alábbi szerződésmódosítást megalapozó körülmények merültek fel a szerződés teljesítése során, miszerint a Magyar Nemzeti Múzeum írásos tájékoztatása alapján a kiállítás lezárásának időpontja 2022. június 15. napjáról 2022. augusztus 31. napjára módosult. A Magyar Nemzeti Múzeum tájékoztatása szerint a kiállításon bemutatott műtárgyak egy része a kiállítás meghosszabbított időtartamára is rendelkezésre áll, azonban a többi Kölcsönadó a műtárgyak egy részét visszaszállíttatja. Az elszállításra váró műtárgyakkal és a kiállításon maradó műtárgyakkal kapcsolatos feladatokat részletező 1. számú melléklet a jelen szerződésmódosítás elválaszthatatlan részét képezi.

4. Felek a Szerződésben rögzítették, hogy a teljesítés alapján kiállított számlák kifizetése tételes elszámolás alapján történik. Erre tekintettel a Felek a mellékletben rögzített tényleges

teljesítés alapján számolnak el azzal, hogy a csehországi, franciaországi, és vatikáni műtárgyak visszaszállítási kötelezettségére, és az azonnal keletkező költségekre tekintettel Szállítványozó jogosult egy további részszámla benyújtására. Felek megállapodnak továbbá abban is, hogy a fegyveres őrzés és a biztonsági őrzés tekintetében a módosított teljesítési időtartamra tekintettel a 3-2 részszámla benyújtására jogosult a Szállítványozó.

5. Felek rögzítik, hogy a Szerződés III.2. pontjában meghatározott véghatáridő változását előidéző ok egyik Fél számára sem róható fel, így a visszaszállítási határidő meghosszabbítása és az ezzel összefüggésben a többletköltségek keletkezése jogszerű. Felek rögzítik továbbá, hogy a Szerződés részét képezi a jelen szerződésmódosítással kapcsolatosan keletkező valamennyi feladat is, ezért a módosítás nem változtatja meg a szerződés általános jellegét és illeszkedik az eredeti szerződés jellegéhez.”

25. A 2022. július 13-án közzétett, 2022/S 133-380835 iktatószámú, a szállítványozási szerződés 2022. június 15-ei módosításáról szóló tájékoztató VII.2.2) pontjában a módosítás okaként az alábbiak szerepeltek:

„Módosítási igény olyan körülmények miatt, amelyet a kellő gondossággal eljáró ajánlatkérő nem láthatott előre (a 2014/23/EU irányelv 43. cikke (1) bekezdésének c) pontja, a 2014/24/EU irányelv 72. cikke (1) bekezdésének c) pontja, a 2014/25/EU irányelv 89. cikke (1) bekezdésének c) pontja)

A módosítás szükségességét indokló körülmények ismertetése, és e körülmények előre nem látható jellegének magyarázata:

A műtárgyak beszállítási határidejéig (2022. március 17.) számos Kölcsönadó jelezte, hogy az orosz-ukrán háborúra tekintettel a műtárgyak kölcsönadásától eltekint, továbbá egyes Kölcsönadó intézmények jelezték, hogy a már leszállított műtárgyakat hosszabb ideig (2022. szeptember 15-ig) kívánják kölcsönben tartani.”

A hivatalbóli kezdeményezés

26. A hivatalbóli kezdeményező hivatalbóli kezdeményezése 2024. június 11-én érkezett meg a Döntőbizottsághoz. A hivatalbóli kezdeményező a Kbt. 153. § (1) bekezdése c) pontja alapján kezdeményezte a Döntőbizottság eljárásának hivatalból történő megindítását.

27. A hivatalbóli kezdeményező a hivatalbóli kezdeményezése első elemében kérte az ajánlatkérővel szemben a Kbt. 28. § (1) bekezdése megsértésének a megállapítását, mert a közbeszerzési eljárás előkészítése során nem tisztázta teljeskörűen a kölcsönzésre felkért Országos Széchényi Könyvtár által támasztott egyedi, speciális elvárásokat a műtárgyak őrzésével kapcsolatos nyertes ajánlattevői feladatok pontos meghatározása érdekében. A szállítványozási szerződés teljesítésének megkezdését követően felmerült kölcsönadói elvárásként egyes műtárgyak őrzésével kapcsolatban fegyveres személy- és vagyonőr igénybevétele is szükségessé vált, 1 fő fegyveres személy- és vagyonőr által ellátva.

A hivatalbóli kezdeményező hangsúlyozta, hogy az ajánlatkérőnek azt már az előkészítés során el kell döntenie, figyelemmel a közbeszerzési szerződés módosításának szigorú feltételeire, hogy hogyan kívánja az esetlegesen felmerülő többletigényt kezelni. A felhívás II.2.7) pontjában azonban tényként rögzítette, hogy a szállítványozási szerződés időtartama nem meghosszabbítható. Az ajánlatkérő maga határozott meg egy kötött teljesítési időtartamot, döntött a beszerzés tárgya, a szállítványozási szerződés tartalma vonatkozásában, továbbá zárta ki a szerződésmódosítás lehetőségét, ezáltal egyértelműen behatárolva a szállítványozási szerződés kereteit. Az ajánlatkérő dönthetett volna úgy, hogy a látogatói létszám emelkedésétől függően ad lehetőséget a szerződésmódosításra, ezen igényét

és a módosítás pontos feltételeit azonban már a közbeszerzési eljárás előkészítése során rögzítenie kellett volna.

A közbeszerzési eljárás előkészítése során az ajánlatkérők feladata a beszerzési igény, a műszaki tartalom pontos meghatározása, amely jelen hivatalbóli jogorvoslati kezdeményezés tárgya szerinti közbeszerzési eljárás esetében a kiállítás keretében bemutatandó külföldi műtárgycsoportok szállítása, a kapcsolódó ügyintézési feladatok ellátása, a biztosítási mellékügyletek intézése, valamint a kiállítás műtárgyainak őrzésére irányuló szolgáltatás megrendelése volt. Ezért a közbeszerzési eljárás előkészítése során az ajánlatkérőnek – figyelemmel a kiállítani kívánt műtárgyak speciális jellegére és értékére – a műtárgyszállítás, a biztosítás, valamint az őrzési feladatok meghatározásakor a kölcsönzésre felkért intézmények egyedi elvárásait kellett előzetesen felmérnie. Mindebből az következik, hogy a szállítványozási szerződés megkötésének, valamint a kiállítás megnyitásának előre tervezett időpontjára tekintettel az ajánlatkérőnek a kölcsönzési feltételeket, a kölcsönadó intézmények elvárásait már a közbeszerzési eljárás előkészítése során egyértelműen rögzítenie kellett volna. Ha az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárás megindítását megelőzően nem tisztázza pontosan és teljeskörűen a kölcsönadói elvárásokat, azt kockáztatja, hogy a szállítványozási szerződés teljesítését befolyásoló kölcsönadói elvárások utólag merülhetnek fel, amelyek a szállítványozási szerződés módosítását eredményezhetik.

A 2021. március 11-én megállapodás 1. számú mellékletét képező előzetes ütemterv alapján a műtárgyszállítás során a kölcsönzésre felkért intézmények sokféleségének és a tárgyak egyediségének köszönhetően rendkívül szigorú kölcsönzési követelményeknek, a műtárgyszállítási, kiállítási, biztosítási és őrzési specifikációk egyedi, a kölcsönadó intézmény elvárásainak megfelelő rendszerének kialakítása, és az egyes feladatok lebonyolítása magas szintű nemzetközi logisztikai gyakorlatot, felkészültséget, összetett szempontoknak való megfelelést kívánt meg. Ezért az ajánlatkérőnek a közbeszerzési eljárás előkészítése során a műszaki leírást úgy kellett volna összeállítania, hogy valamennyi kölcsönadó intézmény egyedi elvárására figyelemmel van, azaz már a közbeszerzési eljárás megindítása előtt pontosan felméri a kölcsönadó intézmények kölcsönzési feltételeit.

A hivatalbóli kezdeményező megítélése szerint az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárás előkészítése során a látogatói igényfelmérés tekintetében sem járt el megfelelő alapossággal, mely a kiállítás időtartamának meghosszabbítását és a szállítványozási szerződés 2022. június 15-ei módosítását eredményezte.

Az ajánlatkérőnek már a közbeszerzési eljárás megindítását megelőzően olyan előkészítő cselekményeket kellett volna elvégeznie (pl. hirdetések megjelenítése, a kiállítást népszerűsítő műsorok/interjúk sugárzása, stb.), amelyek alapján felmérhette volna a kiállítás iránt előzetesen érdeklődők körét/nagyságrendjét, és határozhatta volna meg a teljesítési időszakot, figyelemmel arra, hogy a látogatói létszám volumenének megközelítő meghatározása olyan körülmény, amellyel már az előkészítés során is számolni kellett volna. A beszerzés tárgyát, a kiállítás időtartamát azonban az ajánlatkérő valószínűsíthetően nem határozta meg kellő körültekintéssel, a szerződéses feltételek ugyanis nem kezelték azon életszerű helyzetet, hogy a kiállítás iránt olyan nagyfokú lesz az érdeklődés, melyre tekintettel a szerződő felek az eredeti három hónapos időtartamot további kettő és fél hónappal meghosszabbították.

A Kbt. 28. § (1) bekezdése az ajánlatkérőt nevesíti a közbeszerzési eljárás megfelelő alaposságú előkészítésének felelőseként, ezért nincs jelentősége annak, hogy az ajánlatkérő e kötelességének önmaga tesz eleget, vagy a közbeszerzési eljárás előkészítése során bármilyen minőségben egy másik gazdasági szereplőt bíz meg.

28. A hivatalbóli kezdeményező a hivatalbóli kezdeményezése második elemében kérte az ajánlatkérővel és a kérelmezettel szemben a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontja megsértésének a megállapítását a szállítványozási szerződés 2022. március 4-ei módosítására vonatkozóan,

mert nem felel meg e jogalapnak az ajánlatkérőhöz történő műtárgybeszállítás véghatáridejének meghosszabbítása.

A hivatalbóli kezdeményező álláspontja szerint a szállítási határidő meghosszabbítása a közbeszerzési eljárás nem megfelelő alapossággal történő előkészítésére vezethető vissza, ezért az ajánlatkérő a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontja szerinti előre nem láthatóságra nem hivatkozhat.

A műtárgyak szállítási határidejének meghatározásakor az ajánlatkérőnek figyelemmel kellett volna lennie a szállítást megelőző részfeladatok, különösen a kiviteli engedélyeztetés időigényére is. A közbeszerzési eljárás megindításakor a műtárgylista alapján az ajánlatkérő előtt ismert körülmény volt, hogy a Museum of Vojvodina műtárgyai szállítására csak abban az esetben kerülhetett volna sor, ha aláírt szerződés birtokában a kölcsönadó intézmény lefolytatta a kiviteli engedélyeztetési eljárást. Az ajánlatkérőtől elvárható lett volna, hogy a szerb kölcsönadó által lefolytatandó kiviteli engedélyeztetési eljárás időigényét a szerb kölcsönadóval történő előzetes egyeztetés útján felmérje, mivel az ajánlatkérő ezen adat birtokában dönthetett megalapozottan a műtárgyak szállítására biztosítandó határidőről.

Mivel a közbeszerzési eljárás megindításakor a kölcsönzési szerződés még nem állt az ajánlatkérő rendelkezésére, az ajánlatkérőnek a megfelelő alaposágú előkészítés során azzal is számolnia kellett, hogy a szerb műtárgyak szállításához szükséges kiviteli engedély beszerzése, mely a szerződő felektől eltérő, harmadik fél engedélyeztetési eljárásától függ, nem áll a rendelkezésére, annak beszerzési időpontja bizonytalan. Ezért az ajánlatkérő úgy indította meg közbeszerzési eljárását, valamint úgy kötötte meg a szállítványozási szerződést, hogy a szerb műtárgyak kiviteli engedélyének beszerzése hiányában a kérelmezett szerződésszerű teljesítése a szállítási részhatáridő megtarthatósága tekintetében kétséges volt.

Ebből következően a 2022. március 4-ei módosításra okot adó körülmény nem a szállítványozási szerződés megkötése és a szerződésmódosítás között eltelt időszakban keletkezett, továbbá az ajánlatkérő a szerződésmódosítást szükségessé tevő körülményt előre láthatta.

29. A hivatalbóli kezdeményező a hivatalbóli kezdeményezése harmadik elemében kérte az ajánlatkérővel és a kérelmezettel szemben a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontja és a Kbt. 141. § (8) bekezdése megsértésének a megállapítását a szállítványozási szerződés 2022. június 15-ei módosítására vonatkozóan, mert a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontja szerinti szükségesség feltétele nem állt fenn az indokként megjelölt körülmény – a kiállítás iránti nagyfokú érdeklődés – alapján. A kiállítás az eredeti időtartamban megvalósult, és annak során a kérelmezett a szállítványozási szerződés szerinti feladatait teljesítette.

Nem volt szükséges a szállítványozási szerződés teljesítéséhez a további hat részszámla kiállítása sem, az újabb részszámlák kiállításának lehetőségét az ajánlatkérő arra tekintettel biztosította a kérelmezett számára, mert saját döntése alapján meghosszabbította a szállítványozási szerződés teljesítési időtartamát.

A Kbt. 141. § (4) bekezdés b) pontja szerinti szerződésmódosítási lehetőség azokra a szűk körű, jellemzően valamely speciális technológia alkalmazásával járó esetekre vonatkozik, amikor gazdasági vagy műszaki okból nem létezik alternatíva az ajánlatkérő számára, mint az eredeti szerződő féllel való szerződés. A Kbt. megfogalmazásából továbbá az is kiolvasható, hogy olyan helyzet fennállása esetén van lehetőség ezen szerződésmódosítási jogalap alkalmazására szolgáltatásmegrendelés esetében, amikor különösen az eredeti szerződéssel beszerzett szolgáltatás felcserélhetősége vagy az együttműködés tekintetében objektív indokok, illetve beszerzési sajátosságok okán az eredeti szerződő féltől eltérő más személy teljesítésével a további szolgáltatás nem lenne megvalósítható műszaki vagy gazdasági okból. A jelen jogorvoslati eljárás tárgya szerinti megrendelt szolgáltatás nem olyan jellegű, mely

tekintetében igazolható volna, hogy az műszaki okból nem választható el a szállítványozási szerződés szerinti szolgáltatástól, a szerződő felek ilyen speciális körülményt észrevételeikben nem is igazoltak. Mindemellett nem igazolták a Kbt. 141. § (4) bekezdés b) pont bb) alpontjában szabályozott körülmény fennálltát sem.

30. A hivatalbóli kezdeményező a hivatalbóli kezdeményezése negyedik elemében kérte az ajánlatkérővel szemben a Kbt. 141. § (8) bekezdése megsértésének a megállapítását, mivel a 2022. június 15-ei módosításra azért került sor, mert az ajánlatkérőnek saját döntése eredményeként új beszerzési igénye keletkezett, ezért új közbeszerzési eljárást kellett volna lefolytatnia. Ezzel szemben az ajánlatkérő maga zárta ki a szállítványozási szerződés időtartamának meghosszabbíthatóságát.

31. A hivatalbóli kezdeményező a hivatalbóli kezdeményezése ötödik elemében kérte a kérelmezettel szemben a Kbt. 138. § (3) bekezdése megsértésének a megállapítását, mert a Black Eyes Security & Service Kft. alvállalkozót nem jelentette be az ajánlatkérőnek a szállítványozási szerződés teljesítésébe történő bevonását megelőzően.

A hivatalbóli kezdeményező megítélése szerint a Black Eyes Security & Service Kft. a szállítványozási szerződés teljesítésében a kérelmezett által bevontan, közvetlenül vett részt, valamint nem tartozik a Kbt. 3. § 2. pontjában meghatározott kivételi körök egyikébe sem, ezért az esetében alkalmazni kellett a Kbt. 138. § (3) bekezdésének második mondatában foglaltakat. A jelenléti ívek alapján a Black Eyes Security & Service Kft.-nek a szállítványozási szerződés teljesítésébe történő bevonása napja 2022. február 22-e.

A helyszíni bejárásról felvett emlékeztető és az alvállalkozó névjegykártyájának átnyújtása nem felel meg a Kbt. 138. § (3) bekezdésében foglaltaknak, ugyanis a kérelmezett az ajánlatkérőnek címzett, az alvállalkozó bejelentését célzó írásbeli nyilatkozat útján az alvállalkozó szerződés teljesítésébe történő tényleges bevonását megelőzően köteles megtenni a bejelentést, megjelölve egyúttal az alvállalkozó elérhetőségét és a képviselőre jogosult személyt is. Az aláírással el nem látott emlékeztető a Kbt. 138. § (3) bekezdésében foglalt tartalmi elemeket (elérhetőség, képviselőre jogosult személy) nem tartalmazza.

32. A hivatalbóli kezdeményező a hivatalbóli kezdeményezése hatodik elemében kérte az ajánlatkérővel szemben a Kbt. 142. § (1) bekezdése megsértésének a megállapítását, mert nem tett eleget e jogszabályi rendelkezés szerinti ellenőrzési és intézkedési kötelezettségének, pedig a kérelmezett nem rendelkezett a szerződéskötés időpontjában a felhívás III.2.2) B. pontjában meghatározott limitű felelősségbiztosítással. A felelősségbiztosítás nem megfelelő ellenőrzésével az ajánlatkérő azt kockáztatja, hogy egy esetleges szerződésszegésből fakadó igénye nem érvényesíthető, amely nem áll összhangban a közpénzek felhasználása során irányadó hatékony és felelős gazdálkodás elvével.

Az ajánlatkérő azzal, hogy elfogadta a kérelmezett felelősségbiztosítási kötvényét, valószínűsíthetően nem ellenőrizte annak tartalmát. Ha viszont ellenőrizte, akkor nem észlelte, hogy a kérelmezett ugyanazon biztosítási kötvényt nyújtott be három szerződés (a szállítványozási szerződésen kívül az EKR001062542021 és az EKR000650302021 azonosítószámú közbeszerzési eljárás szerződése) esetében annak igazolására, hogy rendelkezik a felhívásban és a szállítványozási szerződésben meghatározott kártérítési limitet tartalmazó felelősségbiztosítással. Ha az ajánlatkérő észlelte, hogy a kérelmezett 95591100004945800 számú biztosítási kötvénye nem megfelelő, fel kellett volna hívnia a kérelmezettet a megfelelő összegű felelősségbiztosítás haladéktalan pótlására.

33. A hivatalbóli kezdeményező a hivatalbóli kezdeményezése hetedik elemében kérte az ajánlatkérővel szemben a Kbt. 142. § (1) bekezdése megsértésének a megállapítását, mert nem

tett eleget e jogszabályi rendelkezés szerinti ellenőrzési és intézkedési kötelezettségének a Black Eyes Security & Service Kft. alvállalkozó esetében.

Az őrzési, fegyveres őrzési feladatok teljesítésének igazolása érdekében a Black Eyes Security & Service Kft. által vezetett jelenléti ívek az alapjául szolgáltak a szállítmányozási szerződés IV.5. pontja szerinti teljesítésigazolás kiállításának a Black Eyes Security & Service Kft. esetében.

Az ajánlatkérőnek a Kbt. 142. § (1) bekezdése szerint ellenőrzése eredményeképpen tudomással kellett volna bírnia arról, hogy a kérelmezett az őrzési, fegyveres őrzési feladatok tekintetében a Black Eyes Security & Service Kft.-t alvállalkozóként bevonta a szállítmányozási szerződés teljesítésébe, mert a 2022. február 22. napjától vezetett jelenléti íveken szerepelt a pecsétje. Nincs olyan irat, amely azt igazolná, hogy az ajánlatkérő a Black Eyes Security & Service Kft. gazdasági szereplő teljesítésben való részvételének jogcímét ellenőrizte volna, és ellenőrzése eredményeként a kérelmezettet felhívta volna, hogy a Kbt. 138. § (3) bekezdésében foglalt kötelezettségének haladéktalanul tegyen eleget.

34. A hivatalbóli kezdeményező a hivatalbóli kezdeményezése nyolcadik elemében kérte az ajánlatkérővel szemben a Kbt. 142. § (1) bekezdése megsértésének a megállapítását, mert nem tett eleget e jogszabályi rendelkezés szerinti ellenőrzési és intézkedési kötelezettségének a szállítmányozási szerződés 2022. június 15-ei módosítása esetében, mert a kérelmezett ténylegesen nem támasztotta alá iratokkal a módosítás indokát, azaz a látogatói létszám megemelkedését.

35. A hivatalbóli kezdeményező kérte a kérelmezettel és az ajánlatkérővel szemben jogsértés megállapítását, valamint bírság kiszabását.

Az ajánlatkérő észrevétele

36. Az ajánlatkérő kérte a jogsértés hiányának a megállapítását.

37. Az ajánlatkérő rögzítette a hivatalbóli kezdeményezés első elemére vonatkozóan, hogy a 2021. március 11-én kelt háromoldalú megállapodást, amely alapján a kölcsönadás feltételeinek tisztázása a Magyar Nemzeti Múzeum feladatát képezte. Az ajánlatkérő alappal számolt azzal, hogy a több évtizedes szakmai tapasztalata alapján a Magyar Nemzeti Múzeum a kölcsönadás feltételeit megfelelően, a közbeszerzési eljárás megindításához, lefolytatásához szükséges módon és mértékben előkészítette. Az ajánlatkérő tisztában van azzal, hogy a Kbt. előírásait az neki kell teljesíteni, azonban a Kbt. 28. §-ában előírt „megfelelő alaposság” követelménye nem értelmezhető úgy, hogy az meghaladja az ajánlatkérőtől elvárható kellő gondosság mértékét. Az ajánlatkérő kellő gondossággal járt el, mert az ország legnagyobb szaktudású, legszerteágazóbb közgyűjteményi szakterületen szerzett tapasztalatokkal rendelkező munkatársakat alkalmazó Magyar Nemzeti Múzeum útmutatása alapján készítette elő az eljárást. Az ajánlatkérő ennél felelősebb magatartást nem tudott volna tanúsítani, ezért a hivatalbóli kezdeményező állítása nem állja meg a helyét.

Az ajánlatkérő az Országos Széchényi Könyvtár által kölcsönadott műtárgyak kölcsönzési feltételeivel kapcsolatban előadta, hogy a háromoldalú megállapodás szerint a Magyar Nemzeti Múzeum feladata volt a kölcsönzési feltételek rögzítése. A Magyar Nemzeti Múzeum a felhívás összeállításakor az Országos Széchényi Könyvtár által kölcsönadott műtárgyak esetében nem közölt biztonsági kérésre vonatkozóan elvárást. Ezt követően, 2022. március 11-én kötött szerződést a Magyar Nemzeti Múzeum az Országos Széchényi Könyvtárral, amelyben már szerepel a fegyveres őrzés, mint kölcsönadási feltétel. Erről az

ajánlatkérő a 2022. március 16-ána kelt, a Magyar Nemzeti Múzeum által írt levélből értesült. Ezért a módosításra okot adó körülmény nem volt előre látható.

Az ajánlatkérő az előkészítés során számolt egy várható látogatói létszámmal, azonban nincs jelenleg olyan mérési módszer, amely alapján meg lehetne határozni az ilyen kulturális események várható látogatói létszámát. A kultúra iránti igény nem egy számszerűen vagy teljesítményben mérhető eredmény, hanem – akár menet közben – változó szükséglet. Ha az érdeklődés alapján a kiállítás szervezője azt indokoltnak tartja és a feltételek is adottak ehhez, nagyon gyakran meghosszabbítják a kiállítások időszakát, a kulturális életben ez egy rendszeresen előforduló eset.

A hivatalbóli kezdeményező olyan követelményt támaszt az ajánlatkérő felé, amelynek teljesítése lehetetlen, és az előkészítés körében meghaladja a Kbt. 28. §-a szerinti „megfelelő alaposság” követelményét.

38. Az ajánlatkérő kifejtette a hivatalbóli kezdeményezés második elemére vonatkozóan, hogy a műtárgyak kiviteli engedélyezési eljárásának időigényét a korábbi tapasztalati adatok alapján állapította meg, azt vette figyelembe, hogy mely idő alatt zajlanak le az ilyen típusú engedélyezési eljárások általában. Fontos kiemelni, hogy általában a kiállítások szervezése során a szervezők nagymértékben támaszkodnak a korábbi tapasztalatokra, a már kialakult gyakorlatra, melyek elengedhetetlenek egy ilyen horderejű kiállítás megszervezéséhez. Egy kiállítás megrendezése egészen más előkészítés mellett történik, mint pl. egy kivitelezésre vonatkozó beszerzés előkészítése. Míg az utóbbi tevékenységre vonatkozóan számos jogszabály, szabvány, egyéb előírás ismert, a kiállításokra vonatkozóan szinte alig áll ilyen a rendelkezésre, túlnyomórészt a gyakorlati tapasztalatok vehetők figyelembe.

Az ajánlatkérő véleménye szerint a műtárgy haszonkölcsön szerződés §1. (1) pontja alapján gondosan határozta meg a beszállítási határidőt. Nyilvánvalóan alaptalan az ajánlatkérő terhére róni azt, hogy a szerb hatóság előtt kilenc nappal elhúzódott azon engedélyezési eljárás, amely nem tartozik sem az ajánlatkérő, sem a kérelmezett feladatai.

39. Az ajánlatkérő megítélése szerint – a hivatalbóli kezdeményezés harmadik elemében foglaltakkal ellentétben – a Kbt. 141. §-ából nem következik, hogy a szerződésmódosítási lehetőségeket csakis akkor lehet alkalmazni, ha a szerződés teljesítését akadályozó vagy ellehetetlenítő körülmény áll fenn. Nem keletkezett új igény, mert a meglévő szerződésben rögzített teljesítési határidőket módosították, és többletigény is kizárólag az őrzés-védelem, mint járulékos szolgáltatás időtartamára vonatkozóan keletkezett.

Lehetetlen, teljesíthetetlen, ésszerűtlen és gazdaságtalan elvárás, hogy az ajánlatkérőnek a kiállítási idő kellős közepén új beszerzési eljárást kellett volna indítania az őrzés-védelemre, műtárgy-biztosításra, visszaszállításra, kurír-ügyletekre vonatkozóan. Egy folyamatban lévő, rövid időn belül véget érő kiállítás esetében nem áll rendelkezésre idő egy új eljárás lebonyolítására. Továbbá a szállítmányozási szerződés tartalmazza a tárgyak visszaszállítására vonatkozó kötelezettséget, ebből kifolyólag a szállítmányozási szerződés is módosításra szorult volna egy új szerződés esetében. Nyilvánvalóan a szállítmányozási szerződés lezárása előre nem látható mértékű kártérítés mellett lett volna csak lehetséges, azaz jelentős plusz költséggel járt volna. Ez semmiképpen nem minősül a közpénzekkel való felelős gazdálkodásnak.

Az ajánlatkérő hangsúlyozta, hogy a látogatók várható érdeklődésére tekintettel nem saját döntése folytán, hanem a fenntartója és a Magyar Nemzeti Múzeum igényeinek és döntésének megfelelően hosszabbította meg a kiállítás időtartamát, amely szükségszerűen együtt járt a szerződés módosításával is.

A felhívás II.2.7. pontja az eljárás megindításának időpontjában ismert ajánlatkérői követelményeket rögzíti. A felhívásban a szerződés meghosszabbításának kizárása azt jelenti,

hogy a felhívás közzétételekor az ajánlatkérőnek nincs szándéka a szerződést meghosszabbítani. Ez nem jelenti azonban azt, hogy a szerződés megkötését követően nem állhatnak elő olyan körülmények, amelyek jogszerű szerződésmódosításhoz vezetnek. A felhívás II.2.7. pontjának a kitöltése kötelező. Az ajánlatkérő által meghatározott nemleges válasz pont azt támasztotta volna alá, hogy az eljárás megindításakor nem volt ismert olyan körülmény, amely a kiállítás meghosszabbítását indokolta volna.

A Kbt. 141. § (4) bekezdés b) pontja szerinti jogalap is fennállhatott volna azon tények alapján, hogy a szerződés megkötését követően bekövetkezett orosz-ukrán háború, és annak következményeként előállt áremelkedés is indokolhatta volna azt, hogy ne egy új eljárást folytasson le magasabb költségeket eredményezve. Kiemelten fennáll a ba) alpont szerinti eset a kérelmezett személyére tekintettel.

40. Az ajánlatkérő előadta a hivatalbóli kezdeményezés ötödik elemére vonatkozóan, hogy a kérelmezett emlékeztetőt küldött email útján az ajánlatkérőnek a 2022. február 7-ei bejárásról, de egyébként ezen az egyeztetésen részt vett az ajánlatkérő, a kérelmezett és a Black Eyes Security & Service Kft. képviselője is. Az ajánlatkérő ekkor értesült arról, hogy alvállalkozóként a Black Eyes Security & Service Kft. látja el az őrzési feladatokat. A kérelmezett valóban elmulasztotta az alvállalkozó bejelentését, és az ajánlatkérő erre elmulasztotta felszólítani a kérelmezettet. A szállítmányozási szerződés teljesítése az őrzés-védelmi feladatok körében is maradéktalanul teljesült.

41. Az ajánlatkérő kijelentette a hivatalbóli kezdeményezés hatodik elemére vonatkozóan, hogy nem írt elő olyan feltételt a felhívás III.2.2 pontjában, hogy külön, az adott szolgáltatásra vonatkozóan kell rendelkeznie felelősségbiztosítási szerződéssel a nyertes ajánlattevőnek. Ezért azt nem kellett ellenőrizni, hogy a kérelmezett más szerződések esetében felhasználta-e ezt a felelősségbiztosítási szerződést. Nem ellenőrizhető az, hogy a kérelmezett milyen más esetekben használta fel az adott felelősségbiztosítási szerződését, mert nincs olyan nyilvántartás, ahonnan ez ellenőrizhető lenne.

42. Az ajánlatkérő közölte a hivatalbóli kezdeményezés hetedik elemére vonatkozóan, hogy folyamatosan ellenőrizte az alvállalkozói minőséget, a szerződésszerű teljesítést, amelyet teljesítésigazolás is alátámaszt. Kizárólag a formai előírásoknak megfelelő bejelentés maradt el, adminisztratív, technikai hiba miatt.

43. Az ajánlatkérő előadta a hivatalbóli kezdeményezés nyolcadik elemére vonatkozóan, hogy készített statisztikai kimutatást a jegyértékesítésről. Azonban nincs olyan jogszabályi előírás, hogy dokumentálni szükséges a látogatói létszámot.

44. Az ajánlatkérő az alábbiakban ismertette a közbeszerzés forrását:

- Állami támogatás - Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 1. melléklete, XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet, 20/11/5 – Közgyűjteményi, közművelődési szakmai feladatok fejezeti kezelésű előirányzat, 2. sz. Múzeumi szakmai feladatok megnevezésű részfeladatok
- Támogatás forrásának azonosító száma: ÁHT azonosítószám: 386462
- Támogató: Emberi Erőforrások Minisztériuma 1054 Budapest, Akadémia u. 3.
- A forrás biztosítása érdekében létrejött Támogatási szerződés és módosításainak iktatószámai: VI/2162/2021
- Támogatás mértéke: 100%
- Támogatás összege: 344.000.000,-Ft, ebből 325.000.000,- Ft egyéb működési célú kiadás, 19.000.000,-Ft egyéb felhalmozási célú kiadás

- Támogatói okirat tárgya: „Királyok és szentek. Az Árpádok kora” című kiállítás megrendezése

A kérelmezett észrevétele

45. A kérelmezett kérte a jogsértés hiányának a megállapítását.

46. A kérelmezett rögzítette a hivatalbóli kezdeményezés második elemére vonatkozóan, hogy megtett minden, az adott helyzetben elvárható lépést annak érdekében, hogy a szállítványozási szerződésben rögzített ütemezés teljesüljön. Az ajánlatkérő és a kérelmezett is kellő gondossággal járt el, az adott helyzetben elvárható magatartást tanúsított, és tőlük független körülmények okán vált szükségessé a beszállítási időtartam kis mértékben (mindösszesen 12 nappal) történő meghosszabbítása. Mivel a kiviteli engedély rendelkezésre állása előtt a kérelmezett számára mind a becsomagolási, mind a szállítványozási tevékenység megkezdése szigorúan tilos a jogszabályi előírások szerint, ezért a kérelmezett teljesítését ellenőrzési körén kívül eső, a szerződéskötés időpontjában általa előre nem látható körülmény akadályozta. A közbeszerzési szerződés módosítását indokoló körülmény jövőbeli bekövetkezéséről az ajánlatkérőnek nem volt tudomása, és arra az ajánlatkérő a legnagyobb gondosság mellett a beszerzés körülményeinek ismeretében nem is számíthatott.

47. A kérelmezett előadta a hivatalbóli kezdeményezés harmadik elemére vonatkozóan, hogy egy új közbeszerzési eljárás lefolytatása nemcsak az időigényét tekintve lett volna lehetetlen (lényegében a tervezett hosszabbítással egyező időt vett volna igénybe), de számos gazdasági és szakmai körülmény indokolta a megkötött közbeszerzési szerződés fenntartását, a megvalósíthatóság érdekében a szabályszerű módosítását, a kérelmezett teljesítésének folytatását.

Nemcsak jogilag nagymértékben aggályos, de szakmailag is megvalósíthatatlan lett volna a kérelmezettel kötött közbeszerzési szerződés idő előtti lezárása, a meghosszabbított időszakra vonatkozóan más őrzés-védelemmel foglalkozó szervezet bevonása, és a csomagolási, visszaszállítási feladatok átadása új szerződő fél számára. A kérelmezett a szerződés teljesítése során olyan szakmai és szerződéses kapcsolatokat épített ki, és olyan jogosultságokkal rendelkezett, amelyek a visszaszállítás során elengedhetetlenek voltak, és azt nagymértékben elősegítették. A kérelmezett biztosította a csomagoláshoz, nemzetközi szállításhoz/fuvarozáshoz szükséges eszközöket, berendezéseket, és okmányokat, így a visszaszállítási tevékenységbe való bevonása szükségszerű volt. A felhívásban rögzítettek szerint a kölcsönadó szervezetek olyan magas szintű, nemzetközi szinten bevett szakmai elvárásokat határoztak meg, amelyeknek tudomásunk szerint kizárólag a kérelmezett tudott megfelelni (AEO (Authorized Economic Operator/engedélyezett gazdálkodó minősítés, vagy Regulated Agent (Meghatalmazott ügynök) engedély, vagy ARTIM (artim.org) tagsággal.)

48. A kérelmezett kifejtette a hivatalbóli kezdeményezés ötödik elemére vonatkozóan, hogy a jelenléti ívek is alátámasztják, hogy az őrzési szolgáltatást a Black Eyes Security & Service Kft. ténylegesen 2022. február 22-én, azaz a műtárgyak beszállítást követően, a Szent István Király Múzeumban kezdte meg. Őrzési szolgáltatás nyújtására ezt megelőzően nem került sor, a Black Eyes Security & Service Kft. az egyeztetéseken a szolgáltatás nyújtás későbbi megkezdésének biztosítása, a felkészülés érdekében vett részt, de a szerződés tényleges teljesítésébe, a szerződés szerinti őrzési feladatok ellátásába csak a jelenléti ívekben megjelölt időponttól vett részt, ezek a feladatok csak ettől az időponttól merültek fel.

A polgári perrendtartás szóló 2016. évi CXXX. törvény (pl. 67. §) és az egyéb eljárásjogi jogszabályok az írásbeli nyilatkozattal (pl. meghatalmazással) egyenértékűnek, azaz írásban

rögzítettnek fogadják el a jegyzőkönyvbe mondott nyilatkozatokat is. A tényleges bevonást megelőzően, 2022. február 7-én megtartott személyes egyeztetésen történt szóbeli bejelentés és e bejelentés írásbeli emlékeztetőben való rögzítése kimeríti az írásbeliség követelményét.

Ha a Döntőbizottság az őrzési szolgáltatások tényleges megkezdését megelőző felkészülést, tájékozódást is a szerződés teljesítése részének tekintené, az emlékeztető sorrendisége akkor is igazolja, hogy a kérelmezett az alvállalkozót az érdemi teljesítés megkezdése előtt az ajánlatkérő képviselőinek bejelentette, elérhetőségeit átadta (névjegykártya). Az ajánlatkérő és a kérelmezett a 2022. február 7-ei egyeztetés kezdetén megegyeztek, hogy az egyeztetésről írásbeli emlékeztető készül, amelyben a résztvevő személyeket, így az alvállalkozót is rögzítik. Bár az emlékeztető ezt konkrétan nem rögzíti, de a bejelentés kiterjedt a képviselő személyének megnevezésére, bemutatására és az elérhetőségek megadására is (névjegykártya átadása). Az elérhetőséget és a képviselő megjelölését igazolja az a tény is, hogy a 2022. február 22-étől őrzési szolgáltatást nyújtó alvállalkozó a tájékozódás/felkészülés érdekében a további kommunikációban már a teljesítésbe való bevonás előtt részt vett, ezért elérhetősége nyilvánvalóan ismert volt az ajánlatkérő képviselői számára.

A kérelmezett mellékelte egy emlékeztető tárgyú iratot az észrevételéhez, amely szerint 2022. február 7-én 9 órakor az ajánlatkérő székhelyén személy- és vagyonvédelmi, szállítási, kicsomagolási szolgáltatások témában „egyeztetésre került sor a Múzeum, az Önkormányzat, a kivitelezést végző H1 Systems Kft., a Hungart Logistic Kft. őrzési feladatait végző alvállalkozója a Black Eyes Security & Service Kft között”. Az emlékeztető tárgyú iraton nem szerepel aláírás.

49. A kérelmezett kérte, hogy az esetleges bírság kiszabása során az alábbiakban kifejtett körülményeket vegye figyelembe a javára:

- 1) A jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre egyáltalán nem volt befolyása.
- 2) A kérelmezett első ízben és nem szándékosan, a jóhiszemű együttműködés jegyében tanúsított a Kbt.-be ütköző magatartást, és e magatartás ismételt tanúsításától a jövőben kifejezetten tartózkodni fog.
- 3) A jogsértés csekély súlyúnak nevezhető olyan tekintetben, hogy ha az alvállalkozó tekintetében történő bejelentés nem is a megszokott formában, írásbeli nyilatkozattal történt, de arra előzetesen és az írásbeli nyilatkozattal lényegében egyenértékűnek tekinthető módon került sor. Az ajánlatkérőnek igazolhatóan, már a teljesítésbe való bevonás előtt volt tudomása az alvállalkozó személyéről, ezért annak kizáró okok hatálya alá tartozását módjában állt megvizsgálni.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

50. A Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő 2021. december 11-én indította meg a közbeszerzési eljárását, ezért a Kbt. és a vonatkozó jogszabályok ezen időszakban hatályos anyagi jogi szabályai alapján vizsgálta a hivatalbóli kezdeményezést. A hivatalbóli kezdeményező 2024. június 11-én nyújtotta be a Döntőbizottsághoz a hivatalbóli kezdeményezését, ezért a Döntőbizottság az e napon hatályos eljárásjogi rendelkezések alapján járt el.

51. A Döntőbizottságnak a hivatalbóli kezdeményezés első elemére vonatkozóan azt kellett eldöntenie, hogy az ajánlatkérő megfelelő alapossággal készítette-e elő a tárgy szerinti közbeszerzési eljárást.

52. A Kbt. 3. § 21. pontja szerint a Kbt. alkalmazásában közbeszerzési dokumentum minden olyan dokumentum, amelyet az ajánlatkérő a közbeszerzés vagy a koncesszió tárgya, illetve a

közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárás leírása vagy meghatározása érdekében hoz létre, illetve amelyre ennek érdekében hivatkozik, így különösen az eljárást meghirdető hirdetemény, az eljárást meghirdető felhívásként alkalmazott előzetes tájékoztató, műszaki leírás, ismertető, kiegészítő tájékoztatás, javasolt szerződéses feltételek, a gazdasági szereplők által benyújtandó dokumentumok mintái, részletes ártáblázat vagy árazatlan költségvetés.

53. A Kbt. 28. § (1) bekezdésének első mondata szerint az ajánlatkérő köteles a közbeszerzési eljárást – a beszerzés tárgyára és becsült értékére tekintettel – megfelelő alapossággal előkészíteni.

54. A Kbt. 57. § (1) bekezdésének első mondata szerint az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokat – az eljárás során adott kiegészítő tájékoztatás és az egyes eljárásfajtáknál meghatározott eltérő esetek kivételével – az eljárást megindító felhívás közzétételének vagy megküldésének időpontjától köteles rendelkezésre bocsátani.

55. A Kbt. 58. § (2) bekezdésének első és második mondata szerint az ajánlatkérő köteles megadni az eljárást megindító felhívásban vagy a további közbeszerzési dokumentumokban a közbeszerzés tárgyára vonatkozó műszaki leírást. A műszaki leírás azoknak az előírásoknak az összessége, amelyek meghatározzák azokat a közbeszerzés tárgya tekintetében megkövetelt jellemzőket, amelyek alapján a közbeszerzés tárgya olyan módon írható le, hogy az megfeleljen az ajánlatkérő által igényelt rendeltetésnek.

56. A Döntőbizottság megállapította a Kbt. 28. § (1) bekezdésének, valamint a Kbt. 58. § (2) bekezdésének első mondata alapján, hogy az ajánlatkérő köteles a közbeszerzési eljárást megfelelő alapossággal előkészíteni, és ezen alapos előkészület során köteles megadni valamely közbeszerzési dokumentumban a közbeszerzés tárgyára vonatkozó műszaki leírást, mivel a Kbt. 3. § 21. pontja és a Kbt. 57. § (1) bekezdésének első mondata alapján a közbeszerzési dokumentumok olyan iratok (a kiegészítő tájékoztatás kivételével), amelyeket a közbeszerzési eljárás megindítása előtt kell megalkotni. A kiegészítő tájékoztatásban pedig nem lehet kizárólagosan megadni műszaki leírást, mert ezen eljárási módszer a Kbt. 28. § (1) bekezdésének első mondatába ütközne.

57. A Döntőbizottság megállapította a Kbt. 58. § (2) bekezdésének második mondata alapján, hogy az ajánlatkérő köteles a műszaki leírásban a közbeszerzés tárgyára vonatkozóan a saját maga által igényelt rendeltetést kifejező előírásokat összesíteni.

58. A fentiekből következően a Döntőbizottság megállapította, hogy a közbeszerzési eljárás megfelelő alaposságú előkészítésének egyik lényeges lépése, hogy az ajánlatkérő meghatározza a közbeszerzés tárgyára vonatkozóan a saját maga által igényelt rendeltetést kifejező előírásokat. Emiatt az ajánlatkérő a saját igényeit köteles belefoglalni a műszaki leírásba, és ezért ezen előírások indokoltságát akkor is jóvá kell hagynia, ha azok külső forrásból származnak. Ezen utóbbi esetben a külső forrásból származó előírásokra is akként kell tekinteni, mintha azok az ajánlatkérő saját rendelkezései lennének. Ezért az ajánlatkérőt felelősség terheli ezen előírások tartalmaért, és sajátjaként kell kezelnie őket.

59. Ezek alapján a Döntőbizottság megállapította, hogy nem elfogadható az az ajánlatkérői érvelés, hogy eleget tett azzal a Kbt. 28. § (1) bekezdésének első mondatában, valamint a Kbt. 58. § (2) bekezdésének első és második mondatában foglalt kötelezettségének, hogy műszaki-szakmai meggyőződés nélkül feltételezte, hogy a Magyar Nemzeti Múzeum a kölcsönadás feltételeit megfelelően előkészítette. Ezzel szemben a Döntőbizottság álláspontja szerint az

ajánlatkérő kizárólag úgy teljesíthette volna e jogszabályi rendelkezésekben rögzített feladatait, ha a műszaki leírás részévé teszi a saját maga által kidolgozott vagy más által elkészített, de az ajánlatkérő által gondosan ellenőrzött feltételeket. Ezen utóbbi esetben a szállítványozási szerződés e tárgyú módosításai is elkerülhetők lehettek volna. A Döntőbizottság egyetért a hivatalbóli kezdeményező azon megítélésével, hogy az ajánlatkérőnek a közbeszerzési eljárás előkészítése során a műszaki leírást úgy kellett volna összeállítania, hogy valamennyi kölcsönadó intézmény egyedi elvárására figyelemmel van, azaz már a közbeszerzési eljárás megindítása előtt pontosan felméri a kölcsönadó intézmények kölcsönzési feltételeit.

60. A Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő nem tett eleget a Kbt. 28. § (1) bekezdésének első mondatában, valamint a Kbt. 58. § (2) bekezdésének első és második mondatában foglalt kötelezettségének a szállítványozási szerződés teljesítése során felmerülő többletigények kielégítése tárgyában sem. Megállapítható, hogy az ajánlatkérő olyannyira nem számolt az esetleges látogatószám-növekedéssel, hogy kizárta a felhívás II.2.7) pontjában a szállítványozási szerződés időtartamának meghosszabbíthatóságát. Ezen eljárásával az ajánlatkérő a saját érvelésével szemben határozta meg e szerződéses feltételt, mivel azt állította a jogorvoslati eljárás során, hogy a kulturális életben rendszeresen előforduló eset, hogy meghosszabbítják a kiállítások időszakát. Ez alapján a szállítványozási szerződés e tárgyú módosításai is elkerülhetők lehettek volna.

61. A Döntőbizottság a fentiek alapján megállapította, hogy az ajánlatkérő nem megfelelő alapossgal készítette elő a tárgy szerinti közbeszerzési eljárást, ezért megsértette a Kbt. 58. § (2) bekezdésének első és második mondatára tekintettel a Kbt. 28. § (1) bekezdésének első mondatát.

62. A Döntőbizottságnak a hivatalbóli kezdeményezés második elemére vonatkozóan azt kellett eldöntenie, hogy az ajánlatkérő és a kérelmezett jogsértően módosították-e a szállítványozási szerződést 2022. március 4-én a műtárgybeszállítás véghatáridejének meghosszabbítása tárgyában.

63. A Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő és a kérelmezett a Kbt. 141. § (2) bekezdésének b) pontját és a Kbt. 141. § (4) bekezdésének c) pontját határozták meg a szállítványozási szerződés 2022. március 4-ei módosítása jogalapjaként.

64. A Döntőbizottság először a Kbt. 141. § (2) bekezdésének b) pontja szerinti jogalapra hivatkozást vizsgálta meg.

65. A Kbt. 141. § (2) bekezdése szerint a szerződés – a (4) vagy (6) bekezdésben foglalt feltételek vizsgálata nélkül – új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül módosítható, ha a módosítás eredményeként az ellenérték növekedése – vagy több módosítás esetén azok nettó összértéke – nem éri el az alábbi értékek egyikét sem

- a) az uniós értékhatárt elérő értékű eredeti szerződés esetén az uniós értékhatárt;
- b) szolgáltatás, árubeszerzés és építési vagy szolgáltatási koncesszió esetén az eredeti szerződés értékének 10%-át, építési beruházás esetén az eredeti szerződéses érték 15%-át.

66. A Kbt. 141. § (3) bekezdése szerint a (2) bekezdést arra a szerződésmódosításra lehet alkalmazni, amely a szerződés értékének változásával jár, a szerződéses jogviszony több elemét érintő módosítás esetén a módosítás azon elemeire, amelyek az érték változásával összefüggenek. Nem alkalmazható a (2) bekezdés a szerződésmódosításra akkor, ha a

szerezéskötést megelőző közbeszerzési eljárást az ajánlatkérő olyan szabályok szerint indította meg, amelyek nem lettek volna jogszerűen alkalmazhatóak, ha az ajánlatkérő az eljárás becsült értékét a szerződésmódosítást követő értékét figyelembe véve határozta volna meg.

67. A Döntőbizottság megállapította a Kbt. 141. § (3) bekezdése alapján, hogy a Kbt. 141. § (2) bekezdése szerinti jogalap nem alkalmazható jelen esetben, mert a szállítványozási szerződés 2022. március 4-ei módosításának vizsgálandó része nem járt a szerződés értékének változásával.

68. A Döntőbizottság másodszor a Kbt. 141. § (4) bekezdésének c) pontja szerinti jogalap fennálltát vizsgálta meg.

69. A Kbt. 141. § (4) bekezdésének c) pontja szerint a (2) bekezdésben szabályozott esetek mellett a szerződés – a (6) bekezdésben foglalt feltételek vizsgálata nélkül – új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül módosítható, illetve módosulhat az alábbiak közül bármely esetben: c) a következő feltételek együttes teljesülése esetén:

ca) a módosítást olyan körülmények tették szükségessé, amelyeket az ajánlatkérő kellő gondossággal eljárva nem láthatott előre;

cb) a módosítás nem változtatja meg a szerződés általános jellegét;

cc) az ellenérték növekedése nem haladja meg az eredeti szerződés értékének 50%-át. Ha egymást követően több olyan módosításra kerül sor, amelyek a ca) alpont szerinti több, egymással nem összefüggő körülmény miatt merültek fel, ez a korlátozás az egyes módosítások nettó értékére alkalmazandó. Az egymást követő módosítások nem célozhatják e rendelkezés megkerülését.

70. A Döntőbizottság megállapította, hogy a Kbt. 141. § (4) bekezdésének c) pontja alapján akkor lehet jogszerűen módosítani a szerződést, ha három feltétel együttesen teljesül. Ha valamelyik feltétel nem áll fenn, akkor a szerződésmódosítás jogsértő. Ebből következően a Döntőbizottság egyenként vizsgálta meg, hogy a feltételek megvalósultak-e.

71. A Kbt. 141. § (4) bekezdésének c) pontján belül az első feltételt a ca) alpont tartalmazza: a szerződésmódosítást olyan körülményeknek kell szükségessé tenni, amelyeket az ajánlatkérő kellő gondossággal eljárva nem láthatott előre.

72. A Döntőbizottság megállapította, hogy a szállítványozási szerződés 2022. március 4-ei módosítása indokaként a szerződő felek azt rögzítették a műtárgybeszállítás véghatáridejének meghosszabbítása vonatkozásában, hogy a Museum of Vojvodina, Novi Sad esetében a kiviteli engedélyeztetés miatt a műtárgyak szállítása legkorábban csak 2022. március 16-án lehetséges.

73. A Döntőbizottság megállapította, hogy a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontjának ca) alpontja szerinti feltétel esetében a módosítást szükségessé tevő, előre nem látható körülménynek az ajánlatkérőn kívül állónak és tárgyilagosságnak kell lennie.

74. A Döntőbizottság egyetért a hivatalbóli kezdeményező azon megítélésével, hogy a műtárgyak beszállítási határidejének meghatározásakor az ajánlatkérőnek figyelemmel kellett volna lennie a szállítást megelőző részfeladatok, különösen a kiviteli engedélyeztetés időigényére is. A közbeszerzési eljárás megindításakor a műtárgylista alapján az ajánlatkérő előtt ismert körülmény volt, hogy a Museum of Vojvodina műtárgyai szállítására csak abban

az esetben kerülhetett volna sor, ha aláírt szerződés birtokában a kölcsönadó intézmény lefolytatta a kiviteli engedélyeztetési eljárást. Az ajánlatkérőtől elvárható lett volna, hogy a szerb kölcsönadó által lefolytatandó kiviteli engedélyeztetési eljárás időigényét a szerb kölcsönadóval történő előzetes egyeztetés útján felmérje, mivel az ajánlatkérő ezen adat birtokában dönthetett megalapozottan a műtárgyak beszállítására biztosítandó határidőről.

75. A Döntőbizottság a fentiek alapján megállapította, hogy a Kbt. 141. § (4) bekezdésének c) pontja ca) alpontjában rögzített feltétel nem teljesült, mert az nem olyan, a szerződésmódosítást szükségessé tevő körülményre vonatkozott, amelyet az ajánlatkérő kellő gondossággal eljárva nem láthatott előre. Mivel a kiviteli engedélyeztetés szükségessége gondos eljárás esetében ismert kellett volna, hogy legyen az ajánlatkérő számára a szállítványozási szerződés megkötését megelőzően, az nem tekinthető előre nem látható körülménynek. Az ajánlatkérő gondos eljárásához tartozik annak követelménye is, hogy egy külső szervezet eljárása időigényének megtervezése esetén az ajánlatkérő nem kizárólag a saját tapasztalatából indul ki, hanem állásfoglalást kér e külső szervezettől is e tárgyban.

76. A Döntőbizottság a fentiek alapján megállapította, hogy a Kbt. 141. § (4) bekezdésének c) pontja ca) alpontjában rögzített feltétel nem teljesült a szállítványozási szerződésnek a műtárgybeszállítás véghatáridejének meghosszabbítása vonatkozásában tett 2022. március 4-ei módosítás indoka esetében, ezért a szerződésmódosítás a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontja szerint jogsértő volt.

77. A Döntőbizottságnak a hivatalbóli kezdeményezés harmadik elemére vonatkozóan azt kellett eldöntenie, hogy az ajánlatkérő és a kérelmezett jogsértően módosították-e a szállítványozási szerződést 2022. június 15-én.

78. A Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő és a kérelmezett a Kbt. 141. § (4) bekezdésének c) pontját határozták meg a szállítványozási szerződés 2022. június 15-ei módosítása jogalapjaként.

79. A Döntőbizottság megállapította, hogy a szállítványozási szerződés 2022. június 15-ei módosításával a műtárgyaknak a kölcsönadók részére történő visszaszállítása határideje hosszabbodott meg. A szerződő felek e módosítás indokaként azt rögzítették, hogy a kiállítás lezárásának időpontja későbbre tolódott.

80. A Döntőbizottság megállapította, hogy a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontja akkor alkalmazható a ca) alpontja szempontjából, ha a szerződés teljesítése során felmerülő körülmény szükségessé teszi a módosítást. Nem tekinthető szükségesnek egy körülmény a szerződés módosításához, és ezért maga a szerződésmódosítás sem szükséges, ha a szerződés teljesítését a körülmény nem érinti, mert a felmerülésétől függetlenül a szerződés sikeresen teljesül.

81. A Döntőbizottság megállapította, hogy nem volt szükséges a szállítványozási szerződés teljesítéséhez sem a 2022. június 15-ei módosítás, sem az indokául megjelölt körülmény, mivel az tőlük függetlenül sikeresen megvalósult, és a szerződő felek a 2022. június 15-ei módosítással egy többlet időtartammal egészítették ki az eredetit, amely ezáltal új beszerzési igénynek tekintendő.

82. Ebből következően a Döntőbizottság egyetért a hivatalbóli kezdeményező azon megítélésével, hogy nem volt szükséges a szállítványozási szerződés teljesítéséhez a további

hat részszámla kiállítása sem, mert az újabb részszámlák kiállításának a lehetőségét az ajánlatkérő arra tekintettel biztosította a kérelmezett számára, hogy saját döntése alapján meghosszabbította a szállítmányozási szerződés teljesítési időtartamát.

83. A Döntőbizottság a fentiek alapján megállapította, hogy a Kbt. 141. § (4) bekezdésének c) pontja ca) alpontjában rögzített feltétel nem teljesült a szállítmányozási szerződésnek a 2022. június 15-ei módosítása esetében, ezért a szerződésmódosítás a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontja szerint jogsértő volt.

84. A Kbt. 141. § (4) bekezdésének b) pontja szerint a (2) bekezdésben szabályozott esetek mellett a szerződés – a (6) bekezdésben foglalt feltételek vizsgálata nélkül – új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül módosítható, illetve módosulhat az alábbiak közül bármely esetben: az eredeti szerződő féltől további építési munkák, szolgáltatás vagy áruk beszerzése szükséges, amelyek nem szerepeltek az eredeti szerződésben, amennyiben a szerződő fél személyének változása

ba) nem megvalósítható gazdasági vagy műszaki okból, különösen az eredeti szerződéssel beszerzett, meglévő berendezésekkel, szolgáltatásokkal vagy létesítményekkel való felcserélhetőség vagy együttműködés miatt; és

bb) az ajánlatkérő számára jelentős hátránnyal vagy a költségek megsokszorozódásával járna. Az ellenérték növekedése – vagy több módosítás esetén azok együttes nettó értéke – azonban nem haladhatja meg az eredeti szerződés értékének 50%-át;

85. A Döntőbizottság megállapította, hogy a Kbt. 141. § (4) bekezdésének b) pont ba) alpontja szerinti jogalap nem alkalmazható jelen esetben, mert nem állt fenn olyan gazdasági vagy műszaki ok, amely miatt nem valósítható meg a kérelmezett személyének a változása. A kérelmezett szakmai és szerződéses kapcsolatai, valamint a szaktudása önmagukban nem zárják ki egy másik gazdasági szereplő megbízását a tárgy szerinti szolgáltatás teljesítésére.

86. A Döntőbizottság megállapította, hogy a Kbt. 141. § (4) bekezdésének b) pont bb) alpontja szerinti jogalap sem alkalmazható jelen esetben, mert a kérelmezett személyének a változása nem járna az ajánlatkérő számára jelentős hátránnyal vagy a költségek megsokszorozódásával, mivel gondos eljárás mellett a teljesítési időtartam meghosszabbodására fel kellett készülnie.

87. A Döntőbizottságnak a hivatalbóli kezdeményezés negyedik elemére vonatkozóan azt kellett eldöntenie, hogy az ajánlatkérő jogsértően mellőzte-e közbeszerzési eljárás lefolytatását a 2022. június 15-ei módosítás esetében.

88. A Kbt. 141. § (8) bekezdése szerint a szerződés az e §-ban foglalt eseteken kívül csak új közbeszerzési eljárás eredményeként módosítható. Amennyiben a szerződés módosítására közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésével kerül sor, a módosítás a 137. § (1) bekezdés a) pontja alapján semmis.

89. A Döntőbizottság megállapította, hogy a Kbt. 141. § (8) bekezdése kizárólag azon esetekben alkalmazható, amikor a szerződés módosítása közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzését okozná. Erre utalt a jogalkotó a Kbt. 141. § (8) bekezdésének második mondatában. Ha a szerződés módosítása nem eredményez bővített műszaki tartalmat, akkor nem keletkezik a szerződés tárgyának olyan többlete, amelyre új közbeszerzési eljárás lefolytatásának a kötelezettsége áll fenn.

90. A Döntőbizottság megállapította, hogy a 2022. június 15-ei szerződésmódosítással nemcsak a teljesítési határidő módosult, hanem a műszaki tartalom is bővült, mert a vállalkozási díj is megnövekedett, ezért alkalmazandó a Kbt. 141. § (8) bekezdése a jelen esetben.

91. A Döntőbizottságnak ezt követően abban a kérdésben kellett döntenie, hogy az ajánlatkérőnek mely közbeszerzési eljárást kellett volna lefolytatnia a 2022. június 15-ei szerződésmódosítás tárgyában.

92. Abból következően, hogy az ajánlatkérő a Kbt. 141. § (8) bekezdésében foglaltakat megszegve mellőzte közbeszerzési eljárás lefolytatását, a Döntőbizottságnak azt nem kellett egyrészt vizsgálnia, hogy az ajánlatkérő a Kbt. 5-7. §-ában ajánlatkérőként meghatározott szervezetnek minősül-e, mert éppen egy közbeszerzési eljárás eredményeképpen megkötött szerződés módosítása okozta a jogsértést. A Döntőbizottságnak másrészt azt sem kellett vizsgálnia, hogy a szerződésmódosítás vonatkozásában a visszerhesség megállapítható-e, mert egy közbeszerzési szerződés módosítása okozta a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzését, és a Kbt. 3. § 24. pontja alapján a közbeszerzési szerződés visszerhes. A Döntőbizottságnak harmadrészt azt sem kellett vizsgálnia, hogy a szerződésmódosítás tárgya beleillik-e a közbeszerzési tárgyak valamelyikébe, mert az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárást megindító felhívás II.1.3) pontjában – amelynek eredményeképpen megkötött szerződés módosítása okozta a jogsértést – meghatározta, hogy a szerződés típusa szolgáltatásmegrendelés.

93. A Döntőbizottságnak azon kérdés megválaszolásához, hogy az ajánlatkérőnek mely közbeszerzési eljárást kellett volna lefolytatnia a szerződésmódosítás tárgyában, kizárólag azt kellett vizsgálnia, hogy mekkora a beszerzés értéke.

94. A Kbt. 19. § (1)-(3) bekezdése szerint:

„(1) Tilos a becsült érték meghatározásának módszerét e törvény megkerülése céljával megválasztani.

(2) Tilos a közbeszerzést oly módon részekre bontani, amely e törvény vagy e törvény szerinti uniós értékhatárt elérő vagy meghaladó becsült értékű beszerzésekre vonatkozó szabályai alkalmazásának megkerülésére vezet.

(3) Ha egy építési beruházás vagy ugyanazon közvetlen cél megvalósítására irányuló szolgáltatásmegrendelés, illetve azonos vagy hasonló felhasználásra szánt áruk beszerzése részekre bontva, több szerződés útján valósul meg, a közbeszerzés becsült értékének meghatározásához az összes rész értékét figyelembe kell venni. Szolgáltatás megrendelése esetében az ugyanazon közvetlen célra irányultság vizsgálatakor az egyes szolgáltatások műszaki és gazdasági funkcionális egységét kell alapul venni.”

95. Az Európai Unió közbeszerzési irányelvei és a hozzájuk kapcsolódó uniós bírósági gyakorlat azt követelik meg, hogy az ajánlatkérő – értékét tekintve – ne bontson részekre olyan közbeszerzéseket, amelyek funkcionális megközelítésben egy egységes beszerzésnek minősülnek. Az Európai Bíróság gyakorlatában a műszaki-gazdasági funkcionális egység az irányadó szempont – a C-16/98. számú ítéletet követően a C-574/10. számú ítélet értelmében már árubeszerzés és szolgáltatás megrendelés tekintetében is – a beszerzés egységének megítélésénél.

96. A Döntőbizottság megállapította, hogy szolgáltatás megrendelések esetében a közbeszerzés műszaki és gazdasági funkcionális egysége elsősorban abban érhető tetten, hogy

a szolgáltatások egyetlen cél megvalósítását szolgálják, és emellett tartalmilag is hasonlóak vagy funkciójuk betöltésére együttesen alkalmasak.

97. A Döntőbizottság megállapította, hogy a szállítványozási szerződés és a 2022. június 15-ei módosítása egyetlen cél megvalósítását szolgálták: azonos kiállítás műtárgyainak szállítványozását. Az is megállapítható, hogy a szállítványozási szerződés és a 2022. június 15-ei módosítása a funkciójuk betöltésére együttesen alkalmasak, mert a 2022. június 15-ei módosítás meghosszabbította a szállítványozási szerződés időtartamát. Ebből következően megállapítható, hogy a szállítványozási szerződés és a 2022. június 15-ei módosítása között fennáll a műszaki és gazdasági funkcionális egység, és ezért az értéküket összességében kellett volna figyelembe venni a szerződésmódosítás tárgyában lefolytatni elmulasztott közbeszerzési eljárás esetében.

98. A Döntőbizottság megállapította, hogy a szállítványozási szerződés (210.111.913.-Ft + ÁFA) és a 2022. június 15-ei módosítása (31.936.186.-Ft + ÁFA) egybeszámított értéke 242.048.099.-Ft + ÁFA.

99. A Kbt. 15. §-a szerint:

„(1) A közbeszerzési és koncessziós beszerzési eljárások értékhatára:

a) európai uniós jogi aktusban meghatározott közbeszerzési és koncessziós beszerzési értékhatárok (a továbbiakban: uniós értékhatárok);

b) a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott közbeszerzési és koncessziós beszerzési értékhatárok (a továbbiakban: nemzeti értékhatárok).

(2) Az uniós értékhatárokat időszakonként az Európai Bizottság állapítja meg és teszi közzé az Európai Unió Hivatalos Lapjában.

(3) Az egyes beszerzési tárgyak esetében alkalmazandó nemzeti értékhatárokat a központi költségvetésről szóló törvényben évente kell meghatározni. Az egyes beszerzési tárgyak esetében alkalmazandó – (2) bekezdés szerinti európai uniós jogi aktusban meghatározott – uniós értékhatárokat a mindenkori költségvetési törvényben évente rögzíteni kell.

(4) A 3. mellékletben meghatározott szociális és egyéb szolgáltatások esetében a szolgáltatási koncessziókra vonatkozó nemzeti értékhatár nem kerül meghatározásra, az ajánlatkérőknek az uniós értékhatárt elérő vagy meghaladó értékű szolgáltatási koncesszió esetében kell e törvény szerint eljárnia.

(5) A Közbeszerzési Hatóság az egyes beszerzési tárgyak esetében alkalmazandó uniós értékhatárokat, valamint nemzeti értékhatárokat minden év elején közzéteszi honlapján. Ennek során az uniós értékhatárok forintban meghatározott összegét az Európai Bizottságnak az uniós értékhatárok nemzeti valutákban meghatározott összegére vonatkozó, az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett közleményének megfelelően kell feltüntetni.”

100. A Kbt. 21. § (1) bekezdése szerint az uniós értékhatárokat elérő vagy meghaladó értékű közbeszerzési eljárásokra a Második Részt, az ezek alatti és egyben a nemzeti értékhatárokat elérő értékű közbeszerzési eljárásokra a Harmadik Részt alkalmazva kell eljárni, kivéve, ha e törvény másként rendelkezik. Jogszerűen jár el az ajánlatkérő akkor is, ha e törvény valamely közbeszerzés megvalósítására a Harmadik Részt alkalmazását rendeli, az ajánlatkérő azonban a Második Részt szabályait alkalmazva folytatja le a közbeszerzési eljárást.

101. A Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló 2021. évi XC. törvény 74. § (1) bekezdésének d) pontja szerint a Kbt. 15. § (1) bekezdés b) pontja szerinti nemzeti közbeszerzési értékhatár – kivéve a közszolgáltatói szerződésekre vonatkozó értékhatárt –

2022. január 1-jétől 2022. december 31-éig szolgáltatás megrendelése esetében 15.000.000.-Ft.

102. A 2021/1952/EU bizottsági rendelettel módosított 2014/24/EU irányelv 4. cikke szerint uniós közbeszerzési értékhatár 2022. január 1-jétől 2022. december 31-éig szolgáltatás megrendelése esetében a Kbt. 5. §-a szerinti egyéb ajánlatkérő esetében, valamint a Kbt. 5. § (1) bekezdés a)-b) pontjában meghatározott ajánlatkérők esetében, ha védelem terén a beszerzendő áru a Kbt. 2. mellékletében (2014/24/EU irányelv III. mellékletében) nem szerepel 215.000.-€, amely az Európai Bizottság 2021/C 457/01 számú közleménye alapján 75.245.700.-Ft összegnek minősül.

103. A Döntőbizottság a fentiek alapján megállapította, hogy a szállítmányozási szerződés és a 2022. június 15-ei módosítása egybeszámított értéke meghaladja az uniós közbeszerzési értékhatárt.

104. A Döntőbizottság a fentiek figyelembe vételével megállapította, hogy az ajánlatkérő jogsértően bontotta részekre a közbeszerzés tárgyát és jogsértően mellőzte a közbeszerzési eljárás lefolytatását. Az ajánlatkérőnek a 2022. június 15-ei szerződésmódosításra vonatkozóan valamely, a Kbt. Második Része szerinti közbeszerzési eljárást kellett volna lefolytatnia. Az ajánlatkérő e magatartásaival megsértette a Kbt. 19. § (2) és (3) bekezdésére, valamint a Kbt. 21. § (1) bekezdésére tekintettel a Kbt. 141. § (8) bekezdését.

105. A Döntőbizottságnak a hivatalbóli kezdeményezés ötödik elemére vonatkozóan azt kellett eldöntenie, hogy a kérelmezett eleget tett-e a Kbt. 138. § (3) bekezdésének második mondatában előírt bejelentési kötelezettségének a Black Eyes Security & Service Kft. vonatkozásában.

106. A Kbt. 41. § (1) bekezdése szerint az ajánlatkérő és a gazdasági szereplők között a közbeszerzési eljárással kapcsolatos, e törvényben vagy végrehajtási rendeletében szabályozott minden nyilatkozat vagy más információ közzlése – ha e törvényből más nem következik – írásban, elektronikus úton történik.

107. A Kbt. 41. § (2) bekezdésének c) pontja szerint az (1) bekezdéstől eltérően az elektronikus úton történő kapcsolattartást nem kell alkalmazni – az adott esetben a szerződés megkötését követően kezdeményezett előzetes vitarendezési eljárás, iratbetekintési kérelem és az azzal összefüggő írásbeli kommunikáció, valamint a 45. § (2) bekezdése szerinti tájékoztatás kivételével – a szerződés megkötését követő kommunikációra.

108. A Kbt. 138. § (3) bekezdésének második mondata szerint a nyertes ajánlattevő a szerződés megkötésének időpontjában, majd – a később bevont alvállalkozók tekintetében – a szerződés teljesítésének időtartama alatt köteles előzetesen az ajánlatkérőnek valamennyi olyan alvállalkozót bejelenteni (a megnevezésen túl az elérhetőség, valamint a képviselőre jogosult megjelölésével), amely részt vesz a szerződés teljesítésében.

109. A Döntőbizottság először azt vizsgálta meg, hogy milyen módon kell egy alvállalkozót bejelenteni.

110. A Döntőbizottság megállapította a Kbt. 41. § (1) bekezdése és (2) bekezdésének c) pontja alapján, hogy a jogalkotó kizárólag azt az alaki követelményt támasztotta a bejelentéssel szemben, hogy írásban történjen.

111. A Döntőbizottság megállapította a Kbt. 138. § (3) bekezdésének második mondata alapján, hogy a jogalkotó kizárólag azt a tartalmi követelményt támasztotta a bejelentéssel szemben – azon cél meghatározása mellett, hogy mire irányul a bejelentés – hogy meg kell benne jelölni az alvállalkozó megnevezését, elérhetőségét, valamint a képviselőre jogosultat.

112. A Döntőbizottság ezt követően azt vizsgálta meg, hogy a kérelmezett mely iratokat mutatta be a Black Eyes Security & Service Kft. bejelentésével kapcsolatban, és azok milyen módon feleltek meg a fenti követelményeknek.

113. A Döntőbizottság megállapította, hogy az első iratcsoportot a 2022 februárjától szeptemberéig tartó időszakra vonatkozóan készült jelenléti ívek alkotják, amelyeken a szervezeti egység megnevezése rovatban a Black Eyes Security & Service Kft. pecsétje található, amelyen a cégneve és a székhelye szerepel. Ezek alapján megállapítható, hogy ezen iratok nem felelnek meg a Kbt. 138. § (3) bekezdésének második mondata szerinti tartalmi követelménynek, mert egyrészt nincs rajtuk feltüntetve a képviselőre jogosult személy vagy szervezet, másrészt pedig legfőképpen azért, mert nem utalnak azon körülmény egy tartalmi elemére sem, hogy a Black Eyes Security & Service Kft. alvállalkozóként részt vett a szállítványozási szerződés teljesítésében.

114. A Döntőbizottság megállapította, hogy a második irat a Black Eyes Security & Service Kft. névjegykártyája, amelyről a kérelmezett azt állította, hogy egy 2022. február 7-ei egyeztetésen átadta az ajánlatkérőnek. Ezen irat sem felel meg a Kbt. 138. § (3) bekezdésének második mondata szerinti tartalmi követelménynek, mert egyrészt nincs bizonyíték az átadás megtörténte, másrészt egy névjegykártya nem foglalja magában azon körülmény egy tartalmi elemét sem, hogy a Black Eyes Security & Service Kft. alvállalkozóként részt vett a szállítványozási szerződés teljesítésében.

115. A Döntőbizottság megállapította, hogy a harmadik irat egy emlékeztető tárgyú irat, amely szerint – egyebek mellett – 2022. február 7-én az ajánlatkérő, a kérelmezett és a Black Eyes Security & Service Kft. az ajánlatkérő székhelyén személy- és vagyoni védelmi, szállítási, kicsomagolási szolgáltatásokról egyeztetett. Azonban ezen irat sem felel meg a Kbt. 138. § (3) bekezdésének második mondata szerinti tartalmi követelménynek, mert egyrészt nem tartalmaz arra vonatkozóan bejegyzést, hogy a Black Eyes Security & Service Kft. alvállalkozóként részt vesz a szállítványozási szerződés teljesítésében, másrészt nincs bizonyíték arra vonatkozóan, hogy az egyeztetés az emlékeztető tárgyú iratban foglaltak szerint megtörtént, mert nem található meg rajta az e körülményt igazoló aláírás egyik résztvevőtől sem.

116. A Döntőbizottság megállapította a fentiek alapján, hogy a Black Eyes Security & Service Kft. előzetes bejelentése nem történt meg, mivel nincs olyan irat, ami ezt igazolná. Emiatt megállapítható, hogy a kérelmezett nem tett eleget a Kbt. 138. § (3) bekezdésének második mondatában előírt bejelentési kötelezettségének a Black Eyes Security & Service Kft. vonatkozásában, és ezért megsértette e jogszabályi rendelkezést.

117. A Döntőbizottságnak a hivatalbóli kezdeményezés hatodik elemére vonatkozóan azt kellett eldöntenie, hogy az ajánlatkérő teljesítette-e a Kbt. 142. § (1) bekezdésében foglalt ellenőrzési és dokumentálási kötelezettségét a kérelmezett felelősségbiztosítása tekintetében.

118. A Döntőbizottság megállapította, hogy a hivatalbóli kezdeményező nem azt a döntést kifogásolja, hogy a kérelmezett felelősségbiztosítása megfelel a felhívás III.2.2) B. pontjában foglalt tartalmi követelményeknek, hanem azt, hogy az ajánlatkérő alaposan ellenőrizte-e azt a körülményt, hogy a kérelmezett a 95591100004945800 számú biztosítási kötvényt másik két közbeszerzési szerződés mellékleteként is benyújtotta, és ezzel nem elegendő limitű a felelősségbiztosítása.

119. A Kbt. 142. § (1) bekezdése szerint az ajánlatkérő köteles dokumentálni a szerződés teljesítésére vonatkozó adatokat, ennek keretében köteles ellenőrizni és dokumentálni azon szerződéses kötelezettségek teljesítését, amelyeket a közbeszerzési eljárásban az értékelés során figyelembe vett, valamint minden, a szerződésben foglaltaktól eltérő teljesítést, annak okait és – adott esetben – a szerződésszegéssel kapcsolatos igények érvényesítését.

120. A Döntőbizottság megállapította a Kbt. 142. § (1) bekezdése alapján, hogy az ajánlatkérő köteles ellenőrizni és dokumentálni a szerződésben foglaltaktól eltérő teljesítést és annak okait.

121. A Döntőbizottság álláspontja szerint a Kbt. 142. § (1) bekezdése szerinti ellenőrzési és dokumentálási kötelezettség nem terjed ki az adott közbeszerzési eljáráson kívüli közbeszerzési eljárások iratainak a vizsgálatára, főként úgy, hogy a hivatalbóli kezdeményező által megjelölt két másik közbeszerzési eljárás (EKR001062542021 és EKR000650302021 számú) ajánlatkérője egy másik múzeum volt.

122. A Döntőbizottság megállapította a fentiek alapján, hogy az ajánlatkérő teljesítette a Kbt. 142. § (1) bekezdésében foglalt ellenőrzési és dokumentálási kötelezettségét a kérelmezett felelősségbiztosítása tekintetében, mert megvizsgálta a bírálati eljárás során, hogy a 95591100004945800 számú biztosítási kötvény megfelel-e felhívás III.2.2) B. pontjában foglalt tartalmi követelményeknek.

123. A Döntőbizottságnak a hivatalbóli kezdeményezés hetedik elemére vonatkozóan azt kellett eldöntenie, hogy az ajánlatkérő teljesítette-e a Kbt. 142. § (1) bekezdésében foglalt ellenőrzési és dokumentálási kötelezettségét a Black Eyes Security & Service Kft. alvállalkozó tekintetében.

124. A Döntőbizottság megállapította a hivatalbóli kezdeményezés negyedik eleme esetében, hogy a kérelmezett nem tett eleget a Kbt. 138. § (3) bekezdésének második mondatában előírt bejelentési kötelezettségének a Black Eyes Security & Service Kft. vonatkozásában, mert a Black Eyes Security & Service Kft. előzetes bejelentése nem történt meg. Ebből következően az ajánlatkérőnek nem lehetett tudomása arról a szállítványozási szerződés teljesítése folyamán, hogy a Black Eyes Security & Service Kft.-t a kérelmezett alvállalkozóként bevonta a teljesítésbe. Emiatt az ajánlatkérőnek ellenőrzési és dokumentálási kötelezettsége sem keletkezhetett a Black Eyes Security & Service Kft. alvállalkozó tekintetében.

125. A Döntőbizottságnak a hivatalbóli kezdeményezés nyolcadik elemére vonatkozóan azt kellett eldöntenie, hogy az ajánlatkérő teljesítette-e a Kbt. 142. § (1) bekezdésében foglalt ellenőrzési és dokumentálási kötelezettségét a szállítványozási szerződés 2022. június 15-ei módosítása esetében.

126. A Döntőbizottság megállapította, hogy a hivatalbóli kezdeményező ezen esetben azt kifogásolta, hogy az ajánlatkérő ténylegesen nem támasztotta alá iratokkal a módosítás indokát, azaz a látogatói létszám megemelkedését.

127. A Döntőbizottság megállapította, hogy a szállítmányozási szerződés 2022. június 15-ei módosításához a szerződésmódosítás 3. pontja szerint az vezetett, hogy a Magyar Nemzeti Múzeum írásban tájékoztatta arról az ajánlatkérőt, hogy a kiállítás lezárásának időpontja 2022. június 15-éről 2022. augusztus 31-ére módosul.

128. A Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő alátámasztotta ezen indokot a Magyar Nemzeti Múzeum 2022. május 3-án kelt levelével, mert az a szerződésmódosítás 3. pontja szerinti indokolást tartalmazta, annak forrásául szolgált. Ezáltal az ajánlatkérő teljesítette a Kbt. 142. § (1) bekezdésében foglalt ellenőrzési és dokumentálási kötelezettségét a szállítmányozási szerződés 2022. június 15-ei módosítása esetében.

129. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (2) bekezdésében meghatározott hatáskörében eljárva a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja alapján megállapította a jogsértést megtörténtét a hivatalbóli kezdeményezés első elemére vonatkozóan, és a Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja alapján bírságot szabott ki az ajánlatkérővel szemben.

130. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (3) bekezdésében meghatározott hatáskörében eljárva a Kbt. 165. § (2) bekezdés c) pontja alapján megállapította a jogsértés megtörténtét a hivatalbóli kezdeményezés második és harmadik elemére vonatkozóan, továbbá a Kbt. 165. § (2) bekezdés e) pontja alapján alkalmazta a Kbt. 165. § (6) bekezdés e) pontja szerinti jogkövetkezményt az ajánlatkérővel és a kérelmezettel szemben.

131. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (2) bekezdésében meghatározott hatáskörében eljárva a Kbt. 165. § (2) bekezdés c) pontja alapján megállapította a jogsértés megtörténtét a hivatalbóli kezdeményezés negyedik elemére vonatkozóan, továbbá a Kbt. 165. § (2) bekezdés e) pontja alapján alkalmazta a Kbt. 165. § (6) bekezdés a) pontja szerinti jogkövetkezményt az ajánlatkérővel szemben.

132. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (3) bekezdésében meghatározott hatáskörében eljárva a Kbt. 165. § (2) bekezdés c) pontja alapján megállapította a jogsértés megtörténtét a hivatalbóli kezdeményezés ötödik elemére vonatkozóan, továbbá a Kbt. 165. § (2) bekezdés e) pontja alapján alkalmazta a Kbt. 165. § (6) bekezdés e) pontja szerinti jogkövetkezményt a kérelmezettel szemben.

133. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (3) bekezdése szerinti hatáskörében eljárva a hivatalbóli kezdeményezés hatodik, hetedik és nyolcadik eleme tekintetében a Kbt. 165. § (2) bekezdés b) pontja alapján megállapította a jogsértés hiányát.

134. A Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja szerint amennyiben a Döntőbizottság határozatában jogsértést állapít meg, bírságot szabhat ki a jogsértő szervezettel vagy személlyel, valamint a jogsértésért felelős személlyel vagy szervezettel jogviszonyban álló, a jogsértésért felelős személlyel és szervezettel szemben.

135. A Kbt. 165. § (4) bekezdése értelmében a (3) bekezdés d) pontja szerinti bírság összege – a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – a közbeszerzési eljárás becsült

értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 10%-a.

136. A Döntőbizottság a bírság kiszabását indokoltnak tartotta a hivatalbóli kezdeményezés első elemére vonatkozóan, tekintettel arra, hogy jelentős jogsértésnek minősül, ha az ajánlatkérő nem megfelelő alapossággal készíti elő a közbeszerzési eljárását.

137. A Kbt. 165. § (6) bekezdés e) pontja szerint a Döntőbizottság a jogsértés megállapítása mellett bírságot szab ki, ha a Közbeszerzési Hatóság elnöke kezdeményezte a Döntőbizottság hivatalból való eljárását [153. §] és a Döntőbizottság megállapítja a jogsértés megtörténtét.

138. A Döntőbizottságnak – tekintettel arra, hogy a Közbeszerzési Hatóság elnöke a Kbt. 153. § (1) bekezdés c) pontja alapján kezdeményezte a Döntőbizottság hivatalból való eljárását és a Döntőbizottság megállapította a jogsértés megtörténtét a hivatalbóli kezdeményezés második, harmadik és ötödik elemére vonatkozóan – a Kbt. 165. § (6) bekezdés e) pontja alapján további jogkövetkezményként kötelezően bírságot kellett kiszabnia.

139. A Döntőbizottság joggyakorlata töretlen és egységes a tekintetben, hogy a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződés Kbt. ütköző módosítása esetén a szerződő felek mindegyike tekintetében bírságot szab ki. Ezzel azonos álláspontra helyezkedett az Európai Bíróság a C-263/19. számú ügyben.

140. A Kbt. 165. § (6) bekezdés a) pontja szerint a Döntőbizottság a jogsértés megállapítása mellett bírságot szab ki, ha a jogsértés a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésével valósult meg.

141. A Döntőbizottságnak – tekintettel arra, hogy a hivatalbóli kezdeményezés negyedik elemére vonatkozóan megállapított jogsértés a közbeszerzési eljárás jogsértő mellőzésével valósult meg – a Kbt. 165. § (6) bekezdés a) pontja alapján további jogkövetkezményként kötelezően bírságot kellett kiszabnia.

142. A Kbt. 165. § (7) bekezdése szerint a Kbt. 165. § (6) bekezdésben meghatározott bírság összege – a Kbt. 165. § (11) bekezdésben foglalt figyelembevételével – a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetén a jogorvoslattal érintett rész értékének, a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzése esetén a szerződés értékének legfeljebb 15%-a.

143. A Kbt. 145. § (3a) bekezdése szerint a Döntőbizottság hatáskörébe tartozik a Kbt. 137. § (1) bekezdése szerinti jogsértés alapján a szerződés semmisségének megállapítása, valamint a Kbt. 137. § (3) bekezdésben foglalt körülmények alapján annak megállapítása, ha a Kbt. 137. § (1) bekezdése szerinti jogsértéssel érintett szerződés nem semmis. A Döntőbizottság hatáskörébe tartozik továbbá annak megállapítása is, hogy a Kbt. 137. § (1) bekezdésében meghatározott jogsértés miatt semmis szerződés esetén a szerződés érvénytelensége jogkövetkezményei alkalmazása körében az eredeti állapot helyreállítható-e.

144. A Kbt. 165. § (2) bekezdésének g) és h) pontjai szerint a Döntőbizottság határozatában g) hivatalból megállapítja a Kbt. 137. § (1) bekezdésében meghatározott jogsértés esetén a szerződés semmisségét vagy a Kbt. 137. § (3) bekezdésében foglalt feltételek fennállása esetén azt, hogy az érintett szerződés nem semmis;

h) megállapítja, hogy a Kbt. 137. § (1) bekezdésében meghatározott jogsértés miatt semmis szerződés esetén az érvénytelenség jogkövetkezményei alkalmazása körében az eredeti állapot helyreállítható-e.

145. A Kbt. 137. § (1) bekezdés a) pontja alapján semmis a szerződés, ha azt a közbeszerzési eljárás jogszerűen mellőzésével kötötték meg.

146. A Kbt. 137. § (3) bekezdése szerint a Kbt. 137. § (1) bekezdéstől eltérően a szerződés nem semmis, ha kiemelkedően fontos közérdek fűződik a szerződés teljesítéséhez. A szerződéshez közvetlenül kapcsolódó gazdasági érdek (így különösen a késedelmes teljesítésből, az új közbeszerzési eljárás lefolytatásából, a szerződő fél esetleges változásából vagy az érvénytelenségből következő kötelezettségekből eredő költség) nem tekinthető kiemelkedően fontos közérdeknek, a szerződés érvényességéhez fűződő további gazdasági érdekek pedig kizárólag akkor, ha a szerződés érvénytelensége aránytalan következményekkel járna.

147. A Döntőbizottság a Kbt. 165. § (2) bekezdés g) pontjára tekintettel a Kbt. 137. § (1) bekezdés a) pontja alapján megállapította, hogy a 2022. június 15-ei szerződésmódosítás semmis, tekintettel arra, hogy a teljesítéséhez nem fűződik kiemelten fontos közérdek, továbbá e szerződésmódosítás érvénytelensége nem jár aránytalan következményekkel.

148. A semmisség megállapítása mellett a Döntőbizottság megállapította, hogy az érvénytelenség másodlagos jogkövetkezményei körében az eredeti állapot nem állítható helyre, mivel azon kiállítás, amelynek eredményességét a 2022. június 15-ei szerződésmódosítás szolgálta, már lezajlott.

149. A Kbt. 165. § (7b) bekezdése szerint a Kbt. 137. § (1) bekezdése szerinti jogsértés megállapítása esetén, ha a Közbeszerzési Döntőbizottság megállapítja, hogy az eredeti állapot helyreállítása a szerződés érvénytelensége jogkövetkezményei alkalmazása körében nem lesz lehetséges, a (6)-(7) bekezdésben foglaltakon túl további bírságot szab ki, amelynek összege – az eset összes körülményét figyelembe véve – legfeljebb a szerződés értékének 15%-a.

150. A Döntőbizottság a Kbt. 165. § (7b) bekezdés alapján további, a rendelkező részben megállapított összegű bírságot szabott ki az ajánlatkérővel szemben.

151. A Kbt. 165. § (11) bekezdés értelmében a Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

- a) a jogsértés súlyát,
- b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,
- c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,
- d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,
- e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,
- f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat figyelembe veszi. A bírság összegének megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

152. A Döntőbizottság mindegyik bírság összegének megállapításakor figyelembe vette az eset összes körülményét.

153. A Döntőbizottság a bírságok összegére vonatkozó döntése során az ajánlatkérő és a kérelmezett javára értékelte azt a körülményt, hogy nem lehetett azt megállapítani, hogy a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt, valamint azt is, hogy a jogsértés nem gyakorolt közvetlen befolyást a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre. A Döntőbizottság a bírságok összegére vonatkozó döntése során az ajánlatkérő és a kérelmezett terhére értékelte azt a körülményt, hogy a jogsértés nem reparálható. E szempontokat összességében mérlegelve a Döntőbizottság a rendelkező részben megállapított összegű bírságokat tartotta indokoltnak.

154. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 125. § (1) bekezdése alapján rendelkezett a Döntőbizottság az eljárási költségek viseléséről.

155. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(6) bekezdésein alapul.

156. A határozat ellen a Kbt. 170. § alapján indítható közigazgatási per. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdése és a Kp. 13. § (3) bekezdésének a) pont aa) alpontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselő a Kp. 27. § (1) bekezdésének b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2024. augusztus 22.

***Dr. Kriston Kinga sk.
a tanács elnöke
közbeszerzési biztos***

***Söpkéz Gusztávné sk.
közbeszerzési biztos***

***Dr. Petró Szilvia sk.
közbeszerzési biztos***

A kiadmány hitelül:

Tóth Zoltánné
titkárságvezető

Kapják (kizárólag elektronikus úton):

1. Dr. Fabó László állami közbeszerzési szaktanácsadó
2. Dr. Kulák Andrea kamarai jogtanácsos
3. Szigeti-Szabó és Társai Ügyvédi Iroda, Dr. Szigeti-Szabó Andrea ügyvéd
4. Nemzeti Fejlesztési Központ
5. Közbeszerzési Hatóság Titkársága